Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа в Америцї і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI Ню Йорк, Четвер, 2-го Цьвітня 1908. Число 14 — Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, April 2, 1908. No. 14

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ! Руско-Народний Союз в Америцї принимає в місяцю Цьвітни і Маю с. р. нових членів від 16 до 35 лїт без вступного а від 35 до 40 лїт за половину вступного.

Дано від гол. Уряду Р. Н. Союза в Джерзи Ситі, Н. Дж. дня 20 Марта 1908.

К. Кирчів предс. А. Шаршонь кас. С. Ядловский фінанс. секр. Т. Лабовский рекорд. секр.

!!! КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!!!

Без вступного до Р. Н. Союза в місяцях Цьвітни і Маю.

Повідомляємо всї відділи (братства) Р. Н. Союза, що в місяцях Цьвітни і Маю мають принимати в члени Союза без вступного до 35 лїт, а від 35 лїт до 40 за половину вступного. Длятого взиваємо урядників місцевих відділів, щоби старались на своїх мітинґах оголошувати се а крім того є святим обовязком кождого поодинокого члена придбати і позискати як найбільше нових членів так до своїх братств, як і Р. Н. Союза.

При сїй нагоді відзиваємось і до Вас, Високо Поважані і Преподобні Отцї духовні, гр. кат. рускі сьвященники з щирою просьбою: Вам також лежить на серци доля нашого руского переселенця та розвій нашої единої щиро рускої інституциї, якою есть Р. Н. Союз. Він отер не одну слезу заплаканим, сиро там і вдовам, а калїкам і нездібним до працї дав підмогу до житя. Під прапором нашої орґанїзациї хоронять ся всї сьвятощі нашої Рускої народности, як також наш і гр.-кат. церкви і нашого обряда. Длятого зволїте проголосити в Ваших церквах нашу заяву і пояснїть цїли нашої орґанїзациї. Р. Н. Союз принимає братства в комплетї, хотяй би навіть було у них кілька людий, що перевисшають вік 40 лїт. По отриманю чертеру стають ся такі повними членами з усїми привилеями, користями і правами, які приписує статут нашої орґанїзациї усїм членам.

К. Кирчів, предс. *С. Ядловский, фін. скр.*
А. Шаршонь, кас. *Т. Лабовский, рекорд. скр.*

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Цьвітень.

2	Ч.	Іоана пр., Сергія
3	П.	Якова іспов.
4	С.	Василія свич.
5	Н.	4. поста. Никона мч.
6	П.	Артемона, Яков. пр
7	В.	Благовіщ. Богород.
8	С.	Гавр. арх. і отд. Бл

— В суботу, дня 28-го с. м. мала відбути ся в Ню Йорку на Юніон Сквер величезна демонстрація усїх безробітних. Поліція однак в послїдній хвилї заказала єї. Мимо сего, неповідомлені про се маси, почали цїлими лавами плисти на місце збірне. Поліція сотками обсадила цїлий парк і цїлим своїм поведенєм в варварський, практикований лишень у Росії спосіб, провокувала присутних. Се місце є одно з найлюднїйших в Ню Йорку — поліція впрост не беручих найменчого уділу в демонстрації прохожих переганяла з місця на місце, в найгустїйші товпи прохожих в'їздила кіньми і т. п. Се тревало майже дві годинї, і дійсно треба подивляти холоднокровність людий, що не дали ся пірвати слушному обуреню. І коли уже більша часть демонструючих опустила сквер в серединї одної ґрупи експльодувала бомба вбиваючи двох людий а кільканайцять ранячи. Мнимому анархістови, що мав кинути бомбу, Зелїґови Сільверстайнови, експльозія обірвала руку, висадила очи, розшарпала одну сторону лиця і вирвала уста. Чи се він кинув бомбу — се не стверджено, позаяк деякі сьвідки подають, що бомбу мав кинути якийсь високий, худий мущина, який однак сейчас скрив ся в товпі. Також і се дивно виглядає, що бомба призначена буцїм для поліції, ранила і повбивала лишень самих робітників. Деякі говорять, що кинене сеї бомби се провокаторска штука тутешної поліції. Колиб так в дійсности було, то наша поліція хиба нїчим не ріжнила-б ся від російської. В звязи з сим арештовано кільканайцять осіб.

— Що у „вільній" Америцї дївчата не позваляють себе безкарно цїлувати переконав ся колисьто якийсь італїєць, Н. Піччіоне в Бруклинї. Сарака дістав страшний апетит на жіночі поцїлуї і вибрав ся на улицю, та цїлував кожду подибану дївчину. Коли однак, ідучи по черзї, обняв 20-лїтну Анну Ґембель, та хотїв єї щиро притулити до серця, ся не узнаючи заповіди „обнїміте друг друга" вцїдила єму пару разів по лици, а потім обняла сильно і передала єго наспівшому поліціянтови, але вже в менше нїжні обійми.

— В наслїдок принятя нового стейту (Oklahoma) до Злучених Держав заведено новий американьский прапор в якому буде 46 зьвізд. На новім прапорі буде 6 рядів зьвізд; в 1, 3, 4 і 6 буде по 8 зьвізд, а в 2 і 5 по 7.

— Дня 27-го марта навістило цїле всхідне побереже Мексика страшне землетрясенє. В стейтї Guerrero знищив землетрус цїлковито місточко Chilapa, яке числить 15.000 мешканцїв. Також підморский кабель до Galvestor. Texas, перервано.

— **Протягом** місяця лютого покалїчили новойорскі кари 945 людий. Протягом трех послїдних місяців число покалїчених з тої самої причини виносить 3,955 людий, з яких 26 померло.

— **Пітсбурґ, Па.** може похвалити ся одними дуже примірним поліциянтом. Сей пан, а на імя йому Давид Lenox, дня 24-го с м. спив ся сам до нестями, а потім вийшовши на улицю силою затягнув кількох подибаних мущинів до сальону, де втяв до них таку бесїду: „Хлопцї!" я знаю, що нїодин з вас не мав єще нїколи в житю достаточно горівки. Тому тепер кождий може пити, скільки в него влїзе. Коли однак хто відмовить ся випити десять шклянок горівки і одного великого пива, то той найперше дістане по зубах, а потом я єго арештую!... І „хлопцї" почали пити Перший Г. Thompson по випитю осьмої шклянки пав мертвий, решта тяжко захорували еще не досягнувши і половини такого числа шклянок. Один лиш мурин видержав усе, однак єго відвезено в безнадійнім станї до шпиталя. Поліціянта за сей вчинок потягнено до кримінальної відвічальности.

— **Італїйский** богач „Pasquale Patti", якого загально називано, італїйским Морґаном замкнув дня 24-го м. м. свій банк п. ч. 240 Elisabeth Str. в Ню Йорку зі страху перед чорною рукою. Ся орґанїзація переслїдувала банкира своїми листами, домагаючи ся окупу. Патті довший зачас оплачував ся, коли однак перестав, кинено під єго двері бомбу, яка наробила величезного спустошеня. В три тижнї потім якийсь Пелетро війшов до банку з добутим револьвером і опять зажадав гроший. Патті однак положив єго трупом зі свого револьвера. Тодї банкир дістав від чорної руки на письмі засуд смерти. Не могучи знести довше безнастанних замахів на своє житє, Патті рішив ся на два тижнї завісити всї виплати, замкнути свій банк і в безпечнім укритю переждати небезпеку. Тимчасом се усе, показало ся, зробив пан „банкир" з обчисленем. Коли відчинено „каси" банку, показало ся, що у них буйні вітри з пусткою розмавляють, ба ба навіть і на свої каменицї пан банкир позатягав пожички і позбиравши так гроші драпнув де перець росте. Ся подія викликала поміж італїйским населенем, яке складало у Патті-ого свої дрібні ощадности величезне пригноблене.

— **Павло Крат,** бувший орґанїзатор вінніпеґских робітників і ред. „Черв. Прапора" пропав без вістий з Вінніпеґу. Кажуть, що ряд Росиї робив заходи у канадийского ряду в справі видачі Крата.

— **Після** новійших донесень з Відня, здоровлє австрийского цїсаря Франц Йосифа знов погіршило ся. З тої причини ювілей єго 60-лїтного панованя буде мабуть відложений.

— **Конець процесу** українських студентів. Касацийний трибунал у Відни розсудив зажаленє неважности, внесене українськими академиками і дром Бачиньским, котрих засуджено за знищенє образів польских ректорів. Дра Бачиньского, Дїдуника і Цяпку увільнено цїлком, 5 иньших мусить відбути кару 1-місячної вязницї. Є то: Бабій, Ціховський, Левицький, Гладкий і Рахинський (останний з російської України).

— **Практини** російскої пограничної поліциї. З Петербурґа доносять про забавну подію, яка кидає досить ярке сьвітло на російску поліцию: В Думі має бути внесена інтерпеляция в справі розправи, яка відбула ся недавно тому перед вильненьским окружним судом військовим. Як обжаловані ставали перед тим судом два пограничні вояки, що порозуміли ся з пачкарями і казали собі добре за то заплатити, аби їх перепустили через границю. Але оба лепскі вояки задумали зробити подвійний інтерес і хотїли дістати ще нагороду за виловлене пачкарів. Отже коли пачкарі перейшли зі своїми товарами через границю на російску сторону, згадані вояки зараз їх арештували. Аж тепер викрила ся забавна історія і показало ся, що свій свого не пізнав. Арештовані пачкарі поправдї не були пачкарі, лиш урядники, стоячі на службі політичної поліциї, котрі займали ся перепачковуванем революцийних брошур та оружя, щоби їх відтак видавати в Росиї революцїонерам і тим способом їх викривати та арештувати. Оба вояки зловили ся на тих пачкарях і не лиш не дістали нїякої нагороди, але їх ще й поставлено перед суд за те, що давали ся пачкарям перекуплювати. Однак войсковий суд зробив політичній поліциї в пограничнім місточку докір за те, що вона сама підкуплює пограничну сторожу, а крім того вніс і жалобу на туж поліцию до міністерства справ внутрішних. Начальник місцевої поліциї відповів тодї, що дїяльність його аґентів „хосенна для правительства", отже не видить в тім нїчого злого, щоб вони підкуплювали вояків. Так само заявив і департамент поліцийний при міністерстві, що аґенти не допустили ся „нїякої назаконности". Отже дума хоче тепер знати, який погляд президента міністрів Столипина в тій справі і длятого постановила поставити інтерпеляцию.

— **Як доносять** з Токіо, столицї Япану то дня 23-го м. м. в наслїдок збитя ся затонув японьский пароход „Matsu Maru". Капітан парохода, більшість людий з числа 294 пасажирів і 43 люди з залоги затонули.

— **В Женеві,** в Швайцарії, помер сими днями славний російський революцїонїст Ґершуні. Він був свого часу засуджений за мниме вбійство міністра Сипіяґіна на Сибір. Звідти втїк через Монґолію і Япан до Америки, а звідси виїхав до Европи і стало замешкав в Швайцарії.

— **18 го с. м.** в Петербурзї відбув ся поєдинок російських ґенералів Смирнова і Фока, бувших командантів в Порт Артурі. Підчас процесу Стесля закинув Смирнов Фокови пару разів нездарність і брак відваги, що сего послїдного так обурило, що він визвав свого противника. При третій виміні стрілів пав ґен. Смирнов смертельно ранений. —

— В місцевости Бют, Монтана (Butte, Mont.) робота в майнах розпочала ся 2-го марця. Всї майни еще не розпочали роботу, бо де-котрі еще реперують ся. В тім місяцю працює около 6000 робітників, а около 4000 робітників єсть без роботи, але єю мають дістати з початком Апріля. Як говорять, то около 15.000 робітників. Анґлїйска мова не є тут доконче потрібна. Борд у Анґлїків коштує 30 дол., у Словенцїв 27 д., а в кабінї, коли варить ся самому около 20 дол. місячно. Місячно заробляє ся до 105 дол. Як виглядає, то сеї весни буде тут роботи подостатком. В місцевости Монтана роботи є досить, хто тілько хоче робити. Пять миль від Бют Сити будує ся желїзна дорога, робота буде тревати около два роки, платня майнерам 4 доляри, а простим робітникам 2.75 дол. до 3 дол. Тут потрібно від разу 2000 робітників. Борд коштує 75 цнт. денно.

Данило Сенюх,
Box 1025, Butte, Mont.

H 53

ОГОЛОШЕНЄ.

Укр. Гімн. Тов. „Гайдамаки" устроює ідчит полученний з декламаціями і сьпівами. В недїлю 5. апріля с. р. 1908 в Harmonium Hall, 46 Ave A. Вступ від особи 10 цнт. Початок о 7. год. вечером

-14 КОМІТЕТ...

ЗАМОВЛЯЙТЕ „СВОБОДУ"!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА „ПРОСЬВІТА" В НЮ ЙОРКУ!

Місячна вкладка для мущин 40 цнт., для женщин 30 цнт. Запомога в слабости $5.00 тижнево для мущин, а $4.00 для женщин. Товариство рішило оснувати щоденну читальню і бібліотеку. Мітинґи кождого вторка по 1. і 15. в місяцю. Дня 3. с. м. вибрано слїдуючий уряд: Толопко Конст. 188 East 2 Str., top floor, предсїдатель, Трач Мих. заст., Корчиньский Ник. секр., Новоловский Онуфр. заст., Дикий Прокіп касієр, Хомів Василь заст.

— Для вдовицї і сиріт по б. п. народнім мученику Марку Каганцеви зложили дальше:

Оголошено в числї 13-ім . . $87.93
Бр. ч. 217 в Соєдиненію 10.00
(поіменний спис на 6 ст.)
Ярослав Гундич 1.00
В Yonkers, N. Y. в часї панахиди 7.05
В Yonkers на хрестинах у Ів. Павчик 2.70
В Yonkers на хрестинах у Ів. Спяк 2.50
(Гроші зібрані в Йонкерс, Н. Й. в загальній сумі 12 дол. і 25 цнт. відіслано впрост на книжочку ч.4000 краєвого Союза кредит. у Львові)
В Montreal, Ont. Can.:
М. Ґонта 51
П. Перейма 51
Й. Сель 51
Ів. Петришин 52
(Сї гроші, разом $2.05 вислано впрост через ред. „Дїла" у Львові дня 21. III. 1908 р.)

Загальна сума $113.23

На руський еміґрацийний дім.

Оголошено в числї 13-ім $281.75
Анд. Савка, New York, ... 2.00
Ант. Цурковський, New York 5.00
Тов. „Тисьмениця", New York, від. Р. Н. С. ч. 144 . . 25.00

Разом $313.75

Христос Воскресе!

Кольорові посткарти, призначені на Великдень, окрашені вишивками, 5 штук: Писанки в колосї, Писанки в кошику, Стіл зі сьвяченим, Будителї України: Шевченко, Шашкевич і Котляревский, Писанки з гербом. Цїна 25 центів. — Замовленя з грішми посилайте на адресу:

RUSKA KNYHARNIA,
404 Broadway, Scranton, Pa.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ЗА ЧЛЕНА!

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Пройдисьвіт Хвальницкий.

(Дальше.)

4. Пригода по Азії, Африці і у турецкого султана.

Коли я був єще в Турції в великих ласках у самого султана, вибрав він мене в дуже важнім і тайнім посольстві (котрого я і до тепер зрадити не сьмію), щоби я удав ся до Каіру в Єгипті. Ну, я пустив ся в далеку дорогу, маючи при собі і на свої розкази більше товариство з султаньских людий. По дорозі міг я моє товариство де-якими цінними набутками побільшити.

На кілька миль ледви від Константинополя стрічаєм худощавого чоловіка, що біг як навіжений та єще до обох ніг поприв'язував оловяні кулі, котрі могли добре по пів сотнара важити.

Побачивши таке диво, закликав я єго та поспитав, куда так біжить тай на що тот тягар при ногах.

— Ей, — повідає бігун — я нині відправив ся в Відни із служби та хотів дістати ся до Константинополя; але коли бачу, що місто вже недалеко, так і нема що прискоряти ходу, бо єще завчасу там стану!

Тот бігун мені дуже подобав ся. Я взяв єго з собою і ми пустились дальше.

Так знов дальше здибуємо при дорозі чоловіка, котрий так скулив ся при межи мовби спав. Але не спав біда, а так прикладав ся до землі і нащурував уши, мовби хотів чути, що на другім краю землі люди говорять.

— А що там робиш, чоловіче? — запитав я.

— Та що робив би я? — каже. — Кучить ся мені та прислухуюсь, як трава росте...

— І чуєш? — питаю.

— А певно!

— То найми ся у мене! — кажу. — Хто знає, до чого ти мені єще придаш ся...

Пристав і сей до нас і ми пустились дальше.

Коли так ідемо, бачимо при дорозі чоловіка, похожого на стрільця, котрий примірює фузію все в воздух стріляє.

— Дай Боже щастє! — кажу до него. — До чого ти стріляєш, коли нічого не видко?

— Я лиш пробую мою нову фузію... А от там в Відни на вершку вежі сидів воробець і того я спрятав...

Хто знає який я стрілець сам і як мені в тоє лише грай, той не подивує ся, що я сему чоловікови не знати що був би дав, щоби єго лиш взяти з собою. Він пристав до нас і ми пустились дальше.

В дальшій нашій подорожи прийшли ми аж до гір Ливаньских. Дивлюсь, аж тут чоловік тягне воловід, котрим ліс опоясував.

— Гей, мой ти, а ти що робиш?

— Та що! Треба дерева, а я позабув дома сокиру та раджу собі як можу. При тих словах як шарне воловодом, так і ліс на яких чотири милї доокола мов-би яка тростина повалив ся! Ну, розуміє ся, я наймив такого силача і ми пустились в дальшу дорогу

Коли ми, так їдучи дальше, станули вже на египетскій земли, зірвав ся такий вихор, що ми були в ужаснім страху, щоби нас з кіньми возами всіх не понесло в воздухи. По лївім боці нашої дороги стояло в ряді сім вітрових млинів, котрих крила так літали, мов-би скажені. Недалеко-же стояв собі як дуб плечистий хлопяга та заткав пальцем одну діру в носї. Коли ми до него приближились, а він наш клопіт побачив, то обернув ся до нас і вічливо нас поздоровив. Нараз і вітрець не рушив ся всї млини станули.

— Чоловіче, що то такого? — закричав я до него здивований. Чи чорт в тобі сидить, чи ти сам ним єси?

— Даруйте, ваша милість, я тут лише трошка помагаю мому господареви мельнику. Щоби тих сім млинів до гори ногами не поперевертало, я приткав пальцем другу дірку в носї.

— Га, — погадав я собі — і сеся челядина придасть ся! Буде о чім людям оповідати, коли щасливо поверну до свого краю...

Взяв я і того вітрогона з собою і пустились ми дальше.

Прибувши до Каіро, я здїлав все, як слїдувало, відпустив своє первістне товариство, а полишив при собі лиш бігуна, стрільця, слухача, силача тай вітрогона, наняв лодку і пустились ми великою рікою Нільом, щоби так водою дістатись до Александрії. Добре нам плилось через два дни. Третого же дня (а треба знати, що Ніль дуже виливає!) на скорі вода так піднеслась, що ми на вкруги нї знаку землї не виділи. Наша лодка від вітру розбилась, а ми як раки учіпились галузя мигдалового дерева і так прожили та проживились через цілі три дни. Ба майже через місяць прийшлось би нам було так бідовати, еслиб вода Ніля знов так скоро не була опала, як була прибрала. В шести днях відтак ми прибули до Александрії, а відси дістались щасливо морем з поворотом до Константинополя.

Тут то в Константинополи я тепер стояв в більших ласках у султана, чим перше; я обідав і вечеряв все лиш враз з ним. А треба сказати, що у ніякого з земских царів не устроюють ся так пишні, так богаті обіди! Лиш то лихо, що після магомеданьского закона напої тут запрещені; тож і дають там до сита всякої всячини їсти, лиш пити не дають.

Та де нині на сьвіті не нарушують законів? Що не робить ся там явно, се робить ся тайно. Так робив там і султан, котрий, вставши від обіду, відходив в тайну комнату, де всегда мав свою бутельку доброго винця.

Раз по обіді призвав він і мене до себе.

— Хвальницкий! — сказав, винявши з шафки фляшину.— Я знаю, що ви християни-европейці розумієтесь на добрім вині. От тут маю таку бутельчину токайского вина... ви подібного не пили, як жиєте!

Наляв так по келишку, ми штуркнулись, поздоровились і випили.

— Ну, що скажете, не превосходне?

— Вино добре, нема що казати! — відповів я. — Але позволите, Ваше Величество, замітити, що я колись в Відни у цїсаря Кароля VI. пив таки єще лучше...

— Не перечу, пане Хвальницкий, але все таки скажу вам, що той Угор, від котрого я се вино набув, присягав ся, що лучшого токаєра за ніякі гроші в сьвіті не дістане...

— Шутки, Ваше Величество! Токаєр токаєру не рівний! О заклад, що я за годину спроваджу вам з Відня з цїсарскої пивниці не такого єще токаєра!

— Ви жартуєте, Хвальницкий!

— Ваше Величество, я ручу, що так зроблю!

— Хвальницкий, я знаю вас лиш з доброї і поважної сторони і не можу допустити, щоби ви собі такі шутки позваляли... Га, не докажете ви до четвертої години своєї штуки, то злетить ваша голова як маківка від меча; а коли докажете, можете собі з моєї скарбниці стілько золота, серебра і перел взяти, скілько їх найсильнійший хлоп з собою унести зможе. Такий наш заклад!

По таких услівях велів я подати собі сейчас перо і чорнило та написав до цїсаревої Марії Тереси на білєті...

— Ваше Величество унаслїдили по своїм покійнім батьку і пивницю з винами. Прошу мому післанцеви видати одну бутельку найлутшого токаєра, який я там бувало нераз з вашим покійним отцем попивав, і то безуслівно, бо розходить ся о великий заклад, я же готов всегда до услуг... Покірний слуга Пройдисьвіт Хвальницкий.

Була точно трета година, коли я передав той білєт мому бігунови, щоби удав ся як-стій до Відня. Сам я лишив ся при султані і попивали ми дальше наше винце в двійку, поки стало.

Минуло чверть, минуло пів, минуло і три чверти на четверту годину, а о моїм бігунї нї слиху нї диху! Я став, правду сказавши, троха вже непокоїтись і вийшовши на двір, приказав мому слухачеви і стрільцеви явитись передімною.

Они прийшли оба і слухач положив ся на землю, щоби підслухати бігуна.

На нещастє підслухав він, що мій бігун далеко єще далеко і так собі солодко заснув, що нї рушить ся, а так негодяй храпить, що аж земля дуднить під ним.

Учувши тоє, мій стрілець виліз на найвисшу вежу та єще став на пальці.

— Спить біда он-он коло Білграду, — закричав — тай бутелька лежить при нім! А добрий холодок єму під розложистим дубом! Чекай, братчику, я тебе поскобочу!

Як вицїлить градом куль в сам чубок дуба! Посипалось листє, жолудь і ціле галузє на спюха, так що зірвав ся як опарений та з бутелькою і власноручним білєтом від Марії Тереси як стій став єще на місци точно о 59 і пів мінути перед четвертою годиною.

То була радість, кажу вам, такої штуки доказати! Султан перепросив мене, що тим вином не можем оба поділитись, а тілько він єго для себе бере, знаючи, що я, як буду в Відни, буду міг таке саме пити, та призвав свого скарбника.

— Отворіть мому другови, пану Хвальницкому, — каже до него — мої скарбниці! Нехай собі возьме, що і кілько душа єго забажає і кілько лиш найбільший силач унести може.

Скарбник зложив низкий поклін аж до землї і я пійшов з ним до скарбниці. Прикликав я свого силача з єго славним воловодом, котрим він цілий ліс перевертав, і приказав єму в скарбници розгосподаруватись. Коли він так все своїм воловодом обвязав, то я і сам не знаю, що єще могло там де в скарбници султанови лишитись!

З такою добичею пійшов я просто над море, наняв найбільший корабель та в ноги, щоби чим скорше з тим спрятатись! Але чого я обовляв ся, се і сталось. Скарбник лишив всї скарбниці отвором, бож і не було що в них більше замикати, та побіг просто до султана, щоби єму здати рапорт, як все по єго приказу стало ся.

Султан опамятав ся, що зле здїлав. Єму таки стало жаль за маєтками, що все стратив. Призвав сейчас адмірала, начальника всїх воєнних кораблїв, і приказав єму, щоби сейчас пустив ся з цїлою фльотою за мною в погоню, щоби менї опісля наочно доказати, що він такого закладу не мав на гадці.

Ледви відплив я які дві милї, дивлюсь, аж тут турецка фльота нас туй-туй доганяє! Ну, я ледви з одної пригоди прийшов трохи до себе, а тут і друга!

— Не бійтесь! — крикнув на тоє мій вітрогон.

І як собі стане на заді мого корабля так боком, як пустить з обох дірок носа добру порцію вітру в противні сторони, так загнав турецку фльоту як стій назад до пристани, звідки була виплила, а наш корабель за кілька годин опинив ся в Італії.

Спитаєте ся, що сталось з моїми скарбами! Що із всего того, коли се зберіг собі чоловік, що має добре серце?! В Італії страшне вам убожество; що крок, то жебрак, а що і поліція нездала, то повно там злодіїв і розбійників. Отже одну часть маєтку я роздав жебрущим дїдам, другу забрала менї банда опришків, напавши мене на дорозї до Риму, і так, як каже пословиця, що легко прийшло, то легко і пійшло! Заклад мій, виграний з султаном, не загрів мене.

(Дальше буде).

Наша церков. і її вороги в Америці.

Пише о. П. П-н.

(Дальше).

Що І. Христос поставив дїйстно сьв. Петра видимою головою, намістником своєї видимої церкви на земли, се така незбита правда, що сей лише її не видить, хто зовсїм засліплений або видїти її не хоче. „Ти еси Петр (скала) і на сему камени збудую церков свою і ворота пекольні не переможуть її. І дам я тобі ключі царства небесного; й що зважеш на землї, буде звязане на небі, а що розвяжеш на землї, буде розвязане на небі", — так говорить Христос до сьв. Петра (Єванг. Мат. XVI. 18. 19). А на иньшім місци евангелия читаємо такі слова Христові звернені до Петра: „Паси агнята мої.... Паси вівцї мої". (Йоан XXI. 15, 17) Чи зміст сих слів такий темний? Но, хоч висше наведені слова є вже самі собою досить ясні, щоб зовсїм докладно зрозуміти їхне значіне, требаб розбирати їх основно, требаб збивати ріжні закиди проти них із сторони противників, требаб обговорити, як то сьв. Петро пасягнята (вірних) і вівцї (душпастирів, епископів і т. д.), требаб наводити гадки зглядом сих слів з ворожого табору і т. д., а те все взялоб дуже много місца. Я скажу лиш тільки: Колиб Христос, говорячи особливо сї слова: „Ти еси Петр і на сему камени збудую церков свою", був мав що иньше на мисли, а що иньше на устах, так, чи не значилоб се, що Христос хотів увести в блуд сьв. Петра або радше грати з ним якусь комедию тай виставив сьв. Петра порядно на сьміх, на кпини, так, як сї слова малиб тодї таке значіне, що нїби то Христос називає сьв. Петра скалою, но він скалою не є тай Христос сеї скали не потребує.... Чи не булаб се іронія? Чи міг Христос не знати, що говорить? Або чи міг би Христос, котрого слова є „словами вічного житя", давати сьв. Петрови авторитет власть, але не мислити її дати? Нї, як Христос єсть Богом, Правдою, так і не можна помислити, щоб він міг коли сам ошибнути ся, або кого другого змилити.... І зовсїм слушно замічає кард. Ґіббонс *), що відносити те слово „скала" до кого иньшого, а не до Петра, значилоб тільки, що робити квестию, сумнївати ся над тим, чи Христос мав здоровий розум і знав правила граматики. Тодї доперва, коли поборники першенства, видимого главенства сьв. Петра доказують, що Христос нїколи не сказав сих слів: „Ти еси Петр..." значить, що сьв. евангелист Матей виссав собі сї слова із свого пальця, або, як докажуть, що сї слова мають зовсїм ясне і непохибне иньше застосоване, арґумент про першеньство примат сьв. Петра буде мусїв упасти — противники мати муть рацію. Но чи докажуть коли, се знов иньша квестія... Кортить мене тут ще й те сказати, що поважні протестантскі екзеґети — товмачі сьв. Письма розуміють висше згадані слова евангелиста Матея лиш так, що Христос дїйстно надїлив сьв. Петра першенством; така прим. повага, як Шелїнґ **) говорить так: „Сї слова (роз. „Ти еси Петр...") рішають на віки про примат (першеньство) сьв. Петра між апостолами: треба було цїлого засліпленя партийного духа, щоб доказову тих слів оспорювати або підкладати тим словам иньший, а не сей змисл", а Маер ***) виражаєть ся так: „Без сумнїву признаєть ся тут Петрови першенство між апостолами... Сей примат треба безпартійно приняти" та й хоч звичайно із становища протестанта додає він слова: „одначе без римских консеквенций", проте його висказ не тратить на сїм своєї сили.

Та йдім ще трохи далї. Сей привілей першенства, вивисшеня сьв. Петра у видимій церкві Христовій на земли, не міг бути личним, лише до особи сьв. Петра привязаним, значить таким, що із смертію сьв. Петра мав скінчитись. Як дім мусить мати все свою підвалину - фундамент, як як довго стоїть, а стадо мусить мати свого пастиря, як довго те стадо є, а держава мусить мати свою голову, доки вона істнує, так і видима церков Христа, яка чейже не мала вмерти вже із смертію сьв. Петра, але навпаки, яка має стояти до кінця сьвіта, до кінця часу, мусить мати все свій фундамент, свого пастиря, свою видиму голову. І коли церков Христова потребувала видимої голови вже в перших своїх початках, коли вона була ще молоденька, так многомного більше потреба їй було мати голову, осередну точку, що через неї мала заховатись однообразність Христової науки, і в пізнїйших віках, коли церков зростала на могуче і велике дерево, що мало розпостерти свої галузи на всї кінцї землї... Тому то всї ті офіціяльні, так сказатиб, привілеї, якими надїлив сьв. Петра Христос, мусїли по смерти сьв. Петра переходити в спадщині на його наслїдників і то з рода в род. І таким наслїдником сьв. Петра в урядї главенства у видимій Христовій церкві на земли є римский Папа, зовсїм так само, як прим. наслїдником Юрія Вашінґтона в урядї президента З'єдинених Держав півн. Америки є днесь бодрий і славний президент Рузвельт. Сьв. Петро оснував в Римі Христову Церков, був у нїй епископом і там умер —се говорить історія і днесь мало хто в те сумнїваєть ся. І римскі Папи вважались законними наслїдниками сьв. Петра цїлі довгі столїтя, вони виконували свою верховну власть, вони скликували вселенські собори, вони були останною інстанцією в справах віри, вони рішали всякі спірні квестиї, вони були все найвисшими вождами у великій армії Христовій на земли. Тай сї по найбільше бунтовались проти Папів, котрим було тяжке ярмо евангельске. Такий Фотій, головний провідник грецкої схизми в IX. ст. по Хр., був послушним сином Папів, доки Папа Николай І-ий не затвердив його на достоїньство царградского патріярха, на котре він дістав ся самозванно; Лютер, основатель і подвижник протестантизма в Німеччині у XVI. стол. по Хр. був як найбільше льояльним Папі доти, доки Лев X-ий не осудив його науки; анґлїйский король, Генрик VIII-ий, основатель анґлїйскої протестантскої церкви, боронив завзято верховництва Папів доти, доки Климентій VII-ий не осудив його чужоложства... ****)

Та як би там впрочім і не було, кождий не упереджений бачить, що в протягу 19-сто лїт являлись на овиді історії і щезали ріжні народи, підносились і провалювались престоли потентатів, крушились копія і пера могутних силою і розумом, ударяли і бісились сили сьвітові, зміняли ся і родили ся нові напрями струї людскої думки.

*) Порівнай „The Faith of Our Fathers" стор. 123. Видане John Murphy Comp. 1902.

**) „Philosophie der Offenbarung" стор. 301.

***) Meyer, „Kritisch. exeg Commentar".

****) Порівнай James Card. Gibbons, „The Faith of Our Fathers" стор. 143.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

а Престол, скала Петрова стоїть, як стояла, все та сама, все однаково сильна, все молода і не знищима. І стоїть вона не наїжеными багнетами, анї не людскою мудростію, анї не своєю досконалою орґанізацією, але стоїть, бо се палець Божий.

Ось так представляєть ся сей пункт взглядом главенства в церкві Христовій і нашого, католицкого становища. Сей мій нарис коротесенький, немов в лушпину волоского оріха зібраний, та й тому він і недоладний, або може для нашого читача не зовсім зрозумілий.

(Дальше буде).

Всім чес. Братствам приналежачим до „Соєдиненія" під розвагу.

Послідними часами поміщала „Свобода" в кождім числі по кілька протестів проти „Ам. Р. Вістника", а то з причини нападів на нашого Руского Епископа Преосьвященного С. С. Ортиньского. Много Братств приналежачих до „Соєдиненія" заявило, щоби їм ґазети „Ам. Р. Вістник" не висилати, бо за ню платити не будуть, а то так довго поки „Ам. Рус. Вістник" буде поміщати такі дописи, котрі зневажують нашого Епископа, наше духовеньство і наш Руский нарід.

Перечитавши всї ті заяви і протести помислив-єм собі, що аж тепер буде конець всім тим плюгавим дописям, що аж від тепер „Ам. Р. Вістник" перестане писати всї ті клевети, ненависти, підбурюваня і т. и. а буде поступати згідно з §. 5. статутів „Соєдиненія". Але на жаль завів ся і то дуже.

Видко, що пани від „Вістника" не суть „страшкові сини". щоби чого небудь настрашитись Прецінь то самі мудрі „голови", що їх може обходити, що якесьтам Братство запротестувало проти „Ам. Р. Вістника". Піп „Радикал-Вкраїнець" підмовив їх, тай запротестували. А по друге: Знають они і се, що наш Русин покричить трошки (розуміє ся, що по пейді при барі) відтак на успокоєнє розбурених нервів випє кілька „скунерів" і на тим конець. Тому то ті пани від „Вістника" не злякали ся тих „паперових" та „пискових" заяв та протестів і дальше бабрають „Вістник", як то кажуть: „від дошки до дошки", своїми плюгавствами. А що-ж Братства (ті, котрі вже протестували) кажуть на се? Скаже з нас не один, що тримають ся попередних ухвал „Вістника" не приймають а також і не платять за него. Я, знов кажу, що так зле не єсть. А єсли не вірите менї, то заклену ся хотьби самими пп. Жатковичем і Угрином (чейже вже повірите?) а єсли і то не поможе, то подам Вам до ласкавої відомости, один правдивий „факт"... От послухайте!

Член Братства ч. N. N. в „Соєдиненію" (до котрого має честь належати і моя „persona", ухвалили одноголосно, щоби „Ам. Р. Вістник" не приймати і не платити за него так довго, поки сей „не поправить ся". Нароблено крику та галасу, як той каже: „повну пачку"; повідомлено Гол Уряд „Соєдиненія", Ред. „Вістника", як також відослано сей протест до Ред. „Свободи" з прошенєм о поміщенє єго в найблизшім ч. „Свободи" а для більшого „waloru" вбито на нїм аж дві братскі печатки. І правда. Хвальна Редакція „Свободи" сповнила просьбу Братства і в своїм часї подала сей протест до загальної відомости.

Інакше поступили собі „Соєдиненіє" і Ред. „Вістника". Ті „не бачать і не знають, оглухли: не чують!" — навіть не були ласкаві хотьби одним словом відозвати ся на се. Але про розмет і належитість за „Вістник" они не забули. А думав би хто, що наше Братство (взглядно єго уряд) не відослало належитість за „Вістник". Відослало! Мимо того, що богато членів протестувало проти сего, однак урядники бояли ся сперти „пейду" за „Вістник" а то для того, щоб часом Мг. Жаткович не виключив їх з „Соєдиненія", а також хотять „з незахляпаними" очима бути на конвенції (яка має відбути ся в короткім часї). О боягузи, боягузи! Аж тепер будуть сьміяти ся з вас пп. Жатковичі, Угрини і Пачути. Таж се водиця на їх млин.

Чи Ви не знаєте, за що можна члена виключити з „Соєдиненія" а за що нї? Єсли не знаєте, то подивіть ся до статутів „Соєдиненія" з дня 1. Августа 1906, ст. 46. §. 67, а тогди переконаєте ся, кого треба і належить ся викинути з „Соєдиненія", чи тих, котрі хотять боронити свій нарід, свою віру, свій обряд, свою найвизшу власть церковну, чи тих драбів, котрі від довшого часу чернять всїх і вся? Подивіть ся також і на сторону 26-ту §. 46. Там довідаєте ся, як має поступати Мг. редактор, що єму вільно а від чого „засї". А чи виконує він то, що там пописано? Де суть календарі? Длячого „Вістник" завсїгди спізняє ся по два і три тижні? Тож єсли редактор не боїть ся параґрафів і робить так, як єму хоче ся, то нам вільно упімнути ся, щоби поступав, як статути кажуть, а єсли він того не слухає, то нам треба запротестувати не лиш „губою" і на „папері", але також і ділами т. є. вільно нам належитість за „Вістник" не заплатити. А єсли ми будемо кричали і під небеса, а за „Вістник" будемо платити, то сей наш крик панове від „Вістника" не будуть чули, лише скажуть жидівским прислівєм: „Лай не лай, але гроші дай".

Не пишу я сю допись для того, щоби зневажити наше Братство за сей нерозумний поступок, котрий оно зробило, але пишу на те, щоби другі чес. Братства, котрі також запротестували проти „Вістника", не пішли слїдами нашого Братства, але показали, що они не суть „шкаралупники", що они то, що раз ухвалили, то і додержать; що они доти не дадуть спокою „Ам. Рус. Віст." і єго „Бранжи", поки сї не опамятають ся і не перестануть чернити нашого Епископа, наше духовеньство і наш нарід.

Дальше відношу ся також і до тих Братств, котрі єще не запротестували проти „Ам. Рус. Вістника" а будуть протестувати, най добре подумають над тим, а єслиб малося в їх братстві то стати, що стало ся у нашім, то в такім разї нехай не наражають Редакцію „Свободи" нанепотрібні видатки.

Олїахим,
член „Соєдиненія".

Заяви і Протести.

I.

ПРОТЕСТ ГР. КАТ. ПАРОХІЇ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. О. НИКОЛА В FORD CITY, PA.

Мітинґ парохіяльний, скликаний на день 22-ого марта 1908 на внесенє о. М. Даниловича ухвалив одноголосно таке:

1. Ми, парохіяни, приналежачі до церкви сьв. О. Николая, записуєм свою церкву на Преос. С. С. Ортиньского і тим самим стаєм вірними синами греко-католицкої церкви.

2. Ми, парохіяни, з болем серця мусим запротестувати проти нечесної роботи дописувателїв „Американьского Руского Вістника", котрі безчестять Голову нашої Церкви а тим самим відбирають добрим людям довірє до Епископа.

Називаєте скриті дописувателї нашого Епископа Українцем і страшите тим словом нарід, якби чортом.

Ми, парохіяни, знаєм, що Епископ наш походить з Галичини і він тому не виновать, що родив ся і виріс в Галичинї. Най би був Епископ і з Угорщини а навіть з України, коби був добрим Русином, нам тоє нич не шкодить.

3. Висказуєм погорду для тих сьвященників, котрі не підписали протесту проти булї „Ea semper", бо тим самим они приняли булю на некористь нашого народу. Однак нарід прозрів. а єсли де нї, то є в Бозї надія, що прозріє та не схоче слухати таких пастирів, котрі убирають ся в овечу шкіру хотяй є вовками.

Кінчимо своє письмо словами: Народе руский, не дай ся довше баламутити а треба всім признати Епископа С. С. Ортиньского за голову, єсли хочем бути греко-католиками.

Без голови наша Церков в Америцї не діжде ся ладу і добра.

Дано в Ford City, Pa.

Куратори:
Михайло Крупяник,
Михайло Ясем,
Стефан Гнатів,
Михайло Бек,
Никола Волошинович,
Йосиф Теплий,
Максим Петроньчак,
Петро Тимчик,
Яцко Михалишин,
Михайло Варада,
Семан Преслопский.

(Печать.)

II.

ЗАЯВА РУСКОЇ, ГРЕКО-КАТ. ...ПАРОХІЇ В TROY, N. Y. ..

В недїлю, дня 8. марця 1908 р. відбув ся надзвичайний мітинґ парохіяльний, на котрім явили ся всї чесні парохіяни і люди з горячим серцем, повним патріотизму.

По представленю і обговореню всїх справ, які так заворушили в послїдних часах нарід руский в Америцї, всї зібрані як один згодили ся на слїдуючі резолюції:

1) Ми зібрані на мітинґу в Troy протестуємо против кривдячої наш греко-кат. обряд „буллї" з Риму.

2) Так само протестуємо против всїх тих, що накидують ся самі бути провідниками нашої Руси американьскої — а не доросли до сего, через що стали ся тілько причиною баламути і непорозуміня між народом.

3) Кличемо „ганьба" і нечесть тим часописям, які накидують ся несправедливо і нечестно на нашого гр.-кат. першого руского Епископа, Єго чернять і повагу Єму уймають — так потрафлять робити лиш здрадники народної справи.

4) Висказуємо явно погорду сим сьвященникам, які неприлучили ся до загалу і не підписали протесту против буллї, (імена гляди Свобода ч. 8) через що зломили солїдарність і оказали ся здрадниками нашого обряду і народа.

5) В кінци висказуємо найвисше признанє нашому Владицї, Преосьвященному С. Сотеру Ортиньскому за всю Єго дотеперішну діяльність, заразом запевняєм о нашій синівскій любови і преданности і віддаєм нашу Церков і парохію під Єго умілий заряд і Єго Владичу опіку.

В імени цїлої парохії
Комітет:
Тома Пиндус, пред.,
Петро Покіда, з. пр.,
Василь Цимбала, кас.,
Дмитро Филь, зас. кс.,
Йосиф Панц, секр.,
Микола Ониськів, з. сек

(Печать.)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ „Р. Н. СОЮЗА".

III.

Trenton, N. J.

Від самого початку, коли наш Епископ прибув до Америки, накинув ся на него Ам. Рус. Вістник, що він не має нїякого права, щоби єму не записувати церков і т. д.

Ми однак знаємо, що Епископ не хоче і не потребує нї наших церков, нї наших маєтків, а лиш для переведеня орґанізації, для заведеня ладу мусить бути в кождій гр. кат. парохії першим тростісом. Рівнож на закиди Ам. Р. Вістника ми відказуємо, що наш Епископ має над нами таке саме право, як приміром кождий латиньский епископ над своїми вірниками. Се, що жадає Вістник, аби Епископ показав єму, які він має права, є впрост сьмішне — безличне жаданє. Чейже епископ не піде до кождого сальоніста, не стане єму кланяти ся та просити о підмогу і покровительство!... Ми знаємо се дуже добре, що наш Епископ є „титулярний" — але лишень для таких, що стоять під безпосередною властию айриских біскупів. то є, чиї церкви суть записані на айришів. Для нас усїх, що записалисьмо або запишемо свої церкви, є Епископ С. С. Ортиньский епископом дієцезальним, і яко такий має повні права і повну власть.

Після висловів А. Р. Вістника виходилоб, що коли усї церкви перепише ся на Епископа, то Він то усе гарненько спакує до одного міха і втїче з цїлим крамом до старого краю!... Ми з а єм о, що Епископ сего не може зробити, хотяйби навіть і хотїв, позаяк Він нїколи не хоче бути властителем церквей, а лиш в кождій церкві першим тростісом. А яко такий, Він без згоди других тростісів не може нїчого церкві нї зробити, нї єї продати, нї на ню довгу затягнути. І хто се пише? Одинокий Жаткович, Угрин та пару попів і то в такий спосіб, що не знати, чи се люди з здоровим розумом чи такой звичайненькі собі блазни!... Вони-б певно хотїли, щоб усї церкви на них записати!... От так то виглядають проводирі нашого народа: редактор Встника, Гол председа Соєдиненія і пару панів превелебних!... Встид і ганьба!...

Що тикає ся тих „Вікраїнцовъ", якими Мг. Жаткович так страхає сьвіт і які мають бути чимсь найгіршим, то ми заявляємо, що коли „вікраїнци" є щось такого злого, то нема гіршого „вікраинца" як є ним сам Жаткович, який удає Русина, а в душі, в серци і з переконаня є чистої крови Мадяр. Ми тут не знаємо нїяких партій: ми на земли американьскій єсьмо усї Русинами і гр. католиками.

Дальше, що тичить ся тої буллї, якою так воює Ам. Р. Вістник, то ми знаємо, що она нам нїчого не зробить. Она є для тих, що стоять під айришами. Наш Епископ їдучи з старого краю до Америки про буллю нїчого не знав — а і так вона для нас не страшна, бо она для усїх, що стоять під безпосередною властию руского гр. кат. Владики нїчо не може вдїяти. Она — як уже було сказано — видана лишень для тих гр. катол. що стоять під безпосередною властию айришских біскупів.

І тому звертаємо ся до усїх тих що читають Ам. Рус. Вістник з зазивом: Братя! Пробудїть ся Ми дістали тепер свого щирого, руского, гр. катол. епископа і єму лишім старанє ся про церковні справи. Він, колиб нам хотїли яку кривду зробити, упімне ся о нас. Коли будемо слухати усяких бурителїв, то не дійдемо нїколи до порядку! Тому до дїла, бо з нами Бог!

Церковна Рада:
Іван Кушнірек,
Мих. Немчік,
Стеф. Врабелї,
Ґео. Зупко,
Ґео. Бачік,
Мик. Ґеремшак.
Ґео. Слобода пр. церк. спол.
Ів. Карафа секр. цер. сполку
Юр. Борщ кас. церк. сполку

На ум, не на глум.

Чи того твоє око лукаве, що я добрий?
Єв. Мат. XX. 15.

Цареславні шкатильгаючи на замогорічених патерицях зісунулись так низенько, що в своїм засліпленю зважуть ся писать про „сьв. православє" та за „правдолюбиву Свободу" такі трикляті, гидкі та скверні речі, які тільки у царославнім навчаню подиблеш; та колиб тобі хоч по правдї, а то справжня напасть на простому шляху.

Усї знають не від сьогоднї за цї безглузді арґументи батюшків про істинность шизми, як: бородатість, невірство в папу, твердість, давність і т. п. нїсенїтницї, тому і „Свобода" наводячи вірно цї перли царославного місіонерства, зауважила слушно, що такі немудрі доводи батюшків пригожі скорійш євреям, бо дужче промовляють в хосен жидівства, як царославія.

З сієї причини розсердились батюшки на „Свободу", і нуже брехать (Свѣтъ ч. 8.), що буцїм вона намагаєть ся доводити давність царославя. Пожалуйте батюшки! не винуйте „Свободу" за виклепані вами такі мудрощі. Нї „Свобода", нї хто з єї осьвічених читачів не зважить ся твердити, що єствованє царославя сягає давнїх времен а вже найменїй времен сьв. кн. Володимира; аже-ж кожен знає, що царославє не давненьке а зовсїм нова сособівіра, так що Унїя цїлими сотнями лїт давнїйша від цареславія; об сїм і самі батюшки безпремінно хорошо знають а все таки темнїйших крестян морочать-циганять, що за їхню віру з давних давен козаки бились а руські діди свою кров проливали*) Отак, та гдеж це у лиха і можливе, щоб православні козаки та воювали з бісурменами за царославну віру, якої тодї й на сьвітї не було, або рекши по русскому „кая тогда даже не окотіваше". За царославє не то нїякі козаки давні не бились з Турками анї з Ляхами, але і жаден Русин по своїй волї нїгде нїколи за царославє не боров ся, хиба теперки яке ледащо, або нововпечений безумний відступник або ізмінник, як отцей „кочіш", що то надувшись як кулик на вітер, підрядивсь ратувати лайкою кронштадського ворожбита.

Греко-католицькі православні сьвященики є на стільки благородні, що в справи царославньої віри самі не втручались анї істинно-царославних не напаствували; наколи-ж царославні по слїдам казочного осла „іміють полное право ихъ зачепати" тодї мабуть і вони не уважаючи себе за уже умираючого льва, анї царославних за осла, не дадуть з себе знущати ся, а знатимуть дати відчепне. Ви їм камінням, вони вам хлїб; ви пориваєтесь побивати Унїятів лише брехнею та усїм крутарством, — Унїятиж здіймати муть полуду з очий ваших та просьвічувати вас правдою і істинною Христовою.

Зараз зауважую, що й досї лише Унїяти мають повне право зватись: православні греко-католики, — не зрікати-ж ся їм самих себе. Батюшкам личить покористуватись лиш назвами: царославний, кривославний, синодальник іли схизматик.

Щож впять касаєть ся капостних титулятур і номенклятур, якими — не вгаваючи — так чепурно вбіраєте гр. кат. Владику, то теж вже время схаменутись і з'упинитись, а то встигнуть помаленьку і „Унїяти" точно по анальоґії в такій самій мірі або і пригорчити, щоб сл... імення вашого Пля... чити, а за це він ва... бі не скаже.

Пра...

*) Церков царосл... ся доперва від царя ... кого (XVIII вік) — ... славні козаки узнав ... ву цареградського ... якого знова сї, що ... до унії в XVI. столї ... на папу. Тому то ар... рішних цареславних ... ру воювали козаки ... підставний — козак ... за православє — бо ... російського цареслав... зовсїм не було на сьв... стнує всего навсего ...

Прим. Ред.

Лікарі віря...

По шпиталях і ... практиці, в Америці, визначні лїк...

Д-ра Ріхтера Пейн Екс...

як средство на Р... стець, Невральгію ... і членів.

„Я вживав Дра ... твичного Пейн Експ... практиці. Совістно ... що сей лїк втирає ... значну полекшу в ... руматизмі, гістци і ...
J. M. Thompson
386 Clinton St., Brooklyn

Приготований під на... згідно з острим імпер...
У всїх аптиках по 25...

F. AD. RICHT...
215 Pearl St., N...

Відкрите п... до п. Глад...

В першій половині ... та сего року заявив я ... ґентови, вербуючому ... плейзї предплатників ... ступ", що з таким ... нїхто здоровомислячи ... троха себе шануючи ... двайцятім столїтю не ... і застеріг я собі, що ... ваших мудростий не ... Тимчасом 24. марта ... Гладику як би на пе... дивій вільній воли ... горожанина присилає ... три числа своєї базгра... дорогою прошу вас ... Гладик, щобисьте пер... кидувати ся менї зі ... званим несправедлив... пом" (він повинен зва... ступом) та ішли на ... дурити. Почтою пере... до власного ужитку ... сла, бо для мене за гр...

McAdoo, Pa. 25. мар...

К. Посту...

На прода...

Кілька гарних ... 100 до 300 акрів ... цїні від 2 до 3 ти...

Рівнож маю бо... чих фармів в цїні ... дол. і висше. Час... кою, а решту ...

Фарми близько Н...

D. KUDLIK
Colchester...

Заява...

Понеже сотки лис... ходить до нашої ад... ції „Свободи" і д... фірми банкової Ru... & Exch. Co. — з ... информаціями — для... слїдуюче тілько то ... повімо, хто залучит... почтову на відповід...

Від Адміністра... „Свободи" і банкове...

R. Publishin... and Exchange ...
184 Hudson Str., ...

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ПВОДА
(ВЕРТУ)
nian Weekly
ry Thursday at
New York, N. Y.
4.
Коли
вибрав ished by
до тепер ng & Exchange Co
я пустив
ше товар kowskyj, editor.
ство де-я
На 1 dollars a year.
вого чолished 1893.
вав олов
Поб rates furnished on
біжить т
— Е second-class matter
би та хо 1906 at the post
сто вже York, N. Y. under
там стан ngress of March 3,
Тот
стились
Так
скулив **обода"**
ся до зе руского народа в
землі ли ан „Р. Н. Союза",
— тиждня в Четвер і
— ештує:
юсь, як 12 місяців...$2.00
— на 12 місяців $2.00
— 6 місяців.....$1.00
—
еще при газету треба все-
Пр
Ко
стрільцба посилати в ре-
— листі, або через
коли ні або почтовий mo-
— ні ордер). Money
ку вежі рточку ,котру дістане
Х тара або агента на
подиву офисі, пішліть нам,
его лиши не годні гроший
В
Дивлю
—
—VOBODA"
собі я St., New York, N. Y.
яких он 7074 Spring.
розумі
Кщоби его адрес змі-
зірвав подати нам, крім
кіньмж свій старий адрес.
дорог
мов-б
та за
лись,
поздо

Їх не познаша
АБО
тих, що стають
Чи чо Ів. Наумовича.

—

госпо ть люди, що суд буде,
попе ду не буде —
о чім на того суд упаде,
Будити буде....
Ї ва прийшли мені
перві по прочитаню
слух крикливих про-
кою органах православ-
бре кошків „Свѣтъ" і
що вкру", де то рожден-
а ми арожденний, хре-
та п нехрещений, мер-
шло в чреві сущий"
не б й нарибок бере
ли д
до н нашого еписко-
висказ в посла-
сул годи буллї про
ба ителя галицкой
шні Ів. Наумовича.
кон у ся тут розбира-
їсти вартости моральтам ріотичної роботи
встея", не гадаю ста-
бутім в обороні епи-
бо се є і зовсім
— але хочу при
зна ді поставити один
тут о пов. редакторів
як Сьвіта, Поступа et
хинti. чи они справ-
ть докладно гадки
того, за яким так
те зпинають ся.
ро и по усій їх до-
тол ій роботі, судячи
то писаніях" я гадаю,
відповідь можлива
зага: ні!.. Вони сего,
не так розпинають
о „ідейну спадщи-
слідили або зовсім
ть. або знають
же поверхово, або

вкіяци знаючи правдиво по російськи переводять цензуру его гадок, викидаючи ся, що їм не на руку, що вирост противорічить їх інстинктам, а тим самим увижають своїх приклонників за стадо баранів, яким не можна подати річи такою, якою вона є, бо тоді-б они пізнали, що не усе є таке, яким хочуть мати і яке є на руку ґаспадінам редакторам.

Сї ґаспадінове поступають зовсім як ся чортяка про якого кажеть ся: добре чорту в дутку грати, сидя в очереті: одну зломить — другу виріже, аби лиш гиндель ішов.

Після виводів кацапських теперішних ґазет виходилоб, що Наумович, се синовім, се воплочене ідей, змагань і думок кацапських, се батько кацапства, его найбільший ґенїй і подвижник.

Приглянемо ся, чи воно так дійсно.

Я з гори зазначую, що уживати-му лишень слів самого Наумовича — а витягнути з того усякі дальші консеквенції полишаю читачови.

Ось послухайте.

Наумович в перших числах „Науки" пише „бувъ" а не як ви „былъ", а мова его „Науки" є наскрізь народна, та зовсім не схожа до вашої тарабарщини. З сего видко, що тоді він сам еще не вірив, щоби Русини були „адін народ" з Москалями, не думав о „литературномъ русскомъ языкѣ" як ви.

В „Науці" з 1877 р. стор. 269 стоїть таке: „Школы народный съ чужимъ языкомъ преподавательнымъ или который служать только ареною наукъ чужихъ языковъ, родять только неохоту до школи.

А тимчасом кацапи, що горлають про „адін язик", що домагають ся в галицьких школах заведеня російської мови, чи не поступають впрост противно до „наставленій" свого духового батька?... Ціль такої роботи зовсім ясна: чужа мова „родить только неохоту до школи", отже хлоп по заведеню в школи російської мови, не розуміючи еї стратить зовсім охоту до науки, полишить ся дальше темний, і не дізнає ся ніколи „чия правда, чия кривда і чиї ми діти"... А о се прецінь лише ходить москвофілам.

В р. 1873, в II. части „Науки" пише Наумович: „Коли же настали для насъ не найлучшій часы, запановало у насъ равнодушіе и многій зъ нашихъ прійшли до такого мнінія, що власными нашими силами намъ не буде можна побороти такихъ противностей и опустили руки, и спускали ся на помочь старшихъ богатѣйшихъ братей (Москалів)....Най собѣ ученій для ученыхъ пишуть хорошо образованымъ языкомъ, мы маемъ воздвигнути нашихъ людей изъ темноты и нужды — просвѣтити простонародными ґазетами и книжочками".

І ви, що величаєте ся, що Наумович був вашим духовим батьком, що ви зробили із його гадками, його заповітом? Невже-ж на стільки будете мати безличности, брехати людям в живі очи, що ся ваша какоґрафія і тарабарщина, се є „языкъ простонародный"?.. Можливо, що такий язик, який уживає ся в ваших часописах чув деякий теперішний редактор від пяниць, підчас своїх язикових студиїв при митю солювачок по сальонах (порівнай ч. 1 „Поступа" з 1907 р.) однак я можу его запевнити, що ті люди зовсім певно мусїли бути уже „мертвецки пяні" бо щоб тверезий чоловік послугував ся такою мовою, якою приміром писаний „Поступъ" або „Вѣстникъ", то в се певно навіть і сам Гладик ні Жатькович не вірять...

Але певно найцікавійша для ґаспадінів статя Наумовича під заголовком „Миръ Вамъ брата" поміщена в II. р. 1873, стор. 255. У сій статї Наумович обговорюючи виданя тов. Просьвіти пише: „Не можемъ не признати тов Просьвіта великихъ заслугъ. Книжочки нею изданый отличаются хорошими, основно оброблени ми статями прекраснимъ языкомъ. (А що сей „прекрасный языкъ" ні раз не подібний до язика „Правди", „Поступа", „Вістника" і т. д. то про се знають здесь усі редактори тих часописий).

Не можемъ похвалити тихъ, котрі зъ ненависти до фонетики уже для того самого, що книжочки тіи выходять зъ „Просвіта" откидають ихъ, а не купують и не розпространяють помежи народомъ.

Єсть то также фанатизмъ.

А по правдѣ не маемъ мы коли сварити ся за буквы и слова, бо у насъ есть Hannibal ante portas... (Тут говорить ся дальше про викуп землї жидами) „Нема коли сварити ся за буквы, но писати всѣма силами до понятія и серця народа. Чи съ „ъ" чи безъ „ъ" не много значить"....

Щож на се ви, Жатковичі, Немоловскі, Гладики, Борухи, Обушкевичі і компанія?.... Таж се після ваших понятій крайна ересь. Ваш увесь патріотизм без „ъ" не варта і нюха табаки. Таж етимольоґія і все стухле, ретроґрадне у вас нерозривно вяже ся з понятем русскости. Після вашої гадки без „ъ", „ы", „ѣ" (і з коромеслом) „о", „и" з дашком (щоб часом, Боже борони не промокло) пропала Русь на віки...

Усі кацапскі ідеали містять лишень в буквах, букви се їх ціль, се їх сьвятощі, се їх оружіе і сіть на яку ловлять темний народ.

І чи знов не виходить на одно: своя своїх не познаш?....

Ідеї „духового батька" кацапщини, як видите, так подібні до ідей его дітей як небо до землї.

І тому я, кінчачи скажу ві адресою усіх тих що беруть ся ставати в обороні Наумовича: Пізнайте передше гадки і письма Наумовича але щиро і без фарисейства, а тоді певно не станете більше підписувати ся під такою салахою, яку шумно титулуючи „Протест" друкують Поступи і Правди. Пізнайте передше свого предтечу, а тоді і ви зміните свої погляди. А поки що, на встид і ганьбу для вас, кождий вам повість: „Своя своїх не познаш!"...

Харлампій Черепаха.

Собаки брешуть, знак, що їдемо!

Кнутославні, чи як їх ту називають царославні наші сусїди віднесли в послїдних часах у своїх часописях розпучливий крик. Царославний „Свѣтъ" від початку до кінця переповнює кожде свое число телячим восторгом з причини посїщеня батюшкою Платоном цареславних розсадників (цареславних церквей) склеєних на силу з ріжних безвартісних відпадків гр. кат. церкви, та тїшить ся, мало зо скіри не вискочить, ріжними Баландюками, батюшками, попушками, ба! навіть матушками хрестянками — мовляв — уміють приняти гідно дотепного гостя, сьвятителя Плятона, то одні мудрою, другі горячою, инші патриотично кнуто-славною промовою, а дехто, от як матушки-попушки, обильною трапезою, та хлїбом солею! Та то есть одна сторона медалю, чи там кнуто-славного орґану „Свѣта", котра нас цїлком не обходить і над нею не хочу довше анї застановляти ся, анї еї доторкатись; най бавять ся старі діти, лише коби ся не побили. — Менї ходить о вияснене: чого собаки брешуть, та займу ся трохи обширнїйше другою частею „Свѣта", в котрій читає ся простацкі, чисто азиятицкі лайки, питомі в культурній Европі а і Америці лише Великороссам, без котрих то виразів не мож собі уявити „истинно русскаво человека", Дописователі „Свѣта", по найбільший части лївці, четці, псаломщики, та всяка збиранина грамотних хрестиян розбитків поставлена нужди ради в ереї, відвдачуючи ся за ласкавійше видвигнене їх до „сану-попушка батюшка, кинули ся мов британи на гр.-католиків та гавкають аж запінили ся; а що не розпоряджають достаточним знанем — науками, лапають ся, мов пяний плота за московску лайку. Але попри свої простацкі лайки, вони послугують ся ще і другим способом і так: виривають цїлі иступи з дописей поміщуваних у „хахлацкій Свободі", тратячі свое значіне через вирване їх з цїлости, та бють ними клятих уніятів на смерть. От примір: в числї 9 „Свѣта", з 8 Марта 1908 року в дописи „Слово правди" находить якийсь криптовім „Несвіцкий" уступи з моеї дописи в Свободі ч. 10. та накручуючи їх на свій лад, хоче показати, що у нас, пр. кат. такой дуже зле бо сьвященники поховали ся в тяжкій хвили горячої нашої борби на чотири фронти у мишачі діри! Чому то батюшка Несвітский не навів цїлої моеї дописи?! чому вдоволяє себе, та своїх читачів, в більшій части не грамотних, виривками?! Річ природна як би Несвіцкий навів був цїлу дописъ були би го святець Платон другий раз викропили, але тим разом уже другим кінцем кропила!! і з Несвіцкого ставби ся по неволи світский!! Мій поклик був звернений против тих наших гр. кат. батюшків, котрих душу обвіяв кнуто славний дух!! Розумієте Несвітский батюшко?! Тих отців завізвав приказом: або ступайте за п. Наумовичем, або скиньте зі себе кнуто-славну душу покажіть ся ким есьте! бо видите Несвітский батюшко, у нас взяв ся, бачте батюшко, такий радикальний звичай (і від того назвали нас наші домо рослі кнуто-славні радикалами)! що всякі вовки на нашім політично релігійнім народнім орґанізмі безпощадно відтинаем, бо хочем мати свій сад чистий і без вовків, сухих та гнилих штурпаків так само, як то робить мудрий садівник зі своїми щепами: хоре дерево не принесе анї плодів, анї душі не розвеселить! Цїлком иншої тактики тримає ся Ваша церковна ієрархія ну! і Ви Несвітскі мусите nollens vollens так сказати: Наш сад більший то правда, але чого там у нїм не найде ся! Який то там страшний „міш маш" conglomerat!! Як сорокато виглядає! От возьмім під увагу той набуток Вашої церкви, який відпав з нашого саду, приглянете ся їм близше, що то за карлючки, хамраві штовбурі, гнилі колоди!! Як не простий амбітник, то певно лукавий чорносотенник, котрий за копійку потрафить забити свою власну совість! Тай таким набутком тїшити ся?! вели чати ся трубіти на цїлу Америку так голосно, щоби аж в Россію було чути?! Мовляв дивіть ся, батюшко Миколушко, що то ми наповнили свої сїти! шли деньгі а ми знов наловимо того добра! Лише давай деньгі і деньги, і еще раз деньгі!! Тїште ся кохані наші батюшки, най Вам на здорове вийде те плюгавство, бо вам до утїхи много не треба. Дурному заграй на патички, а він аж упріє, так буде з радости скакати! Та добре! добре! скажете батюшко Несвітский, але Ви цікаві знати, чого собаки брешуть? Щоби Вам відповісти на те питане, то я поведу Вас Несвітский батюшко на поле борби, а там увидите як змореного, пригнобленого, чоловіка обпали розбійники — Лях, Москаль зі своїми „обшиванцями" в роді Глебовицких, Дідицких, Смарковах, Дудикевичів і пр. Рем, коби видихав, Мадяр, а пятий найслабший, Румун. І ті всї розбійники хоть як атакують непоказного Малоросса (як Ви кажете з погордою хахла!) хоть як мучать его віками, о той відземок, правда! не відразу, але по трохи, що року вибе оден зуб, як не Ляхови, то Москалеви, і все такой дає ся чути культурному сьвітови, що має всї дані до виграня нерівної боротьби! От видите, чого собаки брешуть бо: Українці-Малороси їдуть!! Я Вас батюшко Несвітский не хочу лаяти епітетами з Вашого велико-русского лексикону, бо і за що?! що Ви бідні винні, що накинули на вас півця сьвященики [illegible] та сказали сьпі[illegible] Гаспаду" а де [illegible] дещо у „царе[illegible] на клятих уні[illegible] я не потребую х[illegible] ного оружія в бо[illegible] бо мене би се пони[illegible] хочу запитати Вас так, як чесного чоловіка, в котрім тліє хоть яка така іскорка справедливости: скажіть мені добродію, за що то вирвали тому Вашому бідному братови Малороссови указом з 1876 року язик?! Таж той „хахол" есть славянин так само як і Ви батюшко, або Ваш святитель, або Ваш батюшка Николушка! Таж він той „хахол" в імперії християньскої славяньщини есть Вам відай ближшим чим Грузини, Кірґізи, Турки, Татари, близший чим Поляк, Німець Вами ненавиджений! За що допустило ся християньско славяньске правительство Вашої імперії такого страшного злочину — морду на „хахлацкім" народі?! Скажіть, будьте ласкаві, а коли самі не потрафите на те питане відповісти, то просіть Вашого сьвятителя Платона, щоби Вас поінформував, а Ви нам перекажете. Такого гаракірі на своїх братях не робить навіть Турок, хоть у Турків така операція (але иншого члена (тіла) есть. В тім обридливійшім сьвітлї покаже ся варварске гаракірі поповнене на православнім (отже не уніятскім) українськім народі такой православним правительством. І Ви сьмієте говорити, що ви християне! І Ви хочете ся називати православними! Кривославними відповідалоби лїпше вашій вірі, — бо віра православна заказує убивати на тїлї або на души ближнього, а ви, московскі християне убиваете на тїлї і

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

на душі цілу Русь Україну, тих ваших братів по народности і по вірі. Називати ся православним, а бути православним, то велика ріжниця! Православні Українці вовсім не суть в вашої кошари; бо Ви царославні гнобителі, а они (Українці православні) мученики за рідну свою мову, котрою наділив їх той сам Бог, котрий казав: „возлюбиши ближнього свого як сам себе!“ Ви перекрутили тую великую заповідь Божу на: „Возлупиши ближнього свого (Малороса). У Вас, коханий батюшко, у матушки Россії діють ся ріжні чуда і ми сему і не перечимо. Таким найбільшим чудом, яким цареславна віра повеличати ся може, есть то, що вирізаний царославними християнами указом царским з 1876 року, язик Малороса відростає!! Той ненавиджений Ваш брат промовив свое рідне малоруске (як Ви з погордою звете вікраїнське) слово! От, брате в Христі, уже розумієш, чого то собаки на нас брешуть!! Видно що ідемо.

Дальше кажеш батюшко у своїм „Свѣтѣ“, що я сказав в дописи моїй у „Свободі“, що ми галицкі, угорскі і буковиньскі Русини, а ті, що жиють на Російскій Україні, то все одно, та тим хочеш заімпонувати своїм „деньґолюбам“. Мовляв: „дивіть ся цареславні ісповідники, самі Русини признають ся до нас!“ Та ту зайшло коханий батюшко, маленьке непорозуміне: Я сказав, що російскі Українці суть православні а не царославні, а в сім е ріжниця. Дальше я сказав, що они суть нашими братами, отже ані москалями, якими ви есте, ані москвофілями, якими суть ті, що поґаляли свою душу лакімством рублів, ані не ренеґатами, якими суть ті, що лишили ся в Галичині чи в Угорщині та завертають очима раз на батюшка Миколюшка, другий з квасною міною на Порт Артур. Таж у Вас, батюшко, суть москалі: царославні, православні, старовірци, разкольники, штундисти, та Бог там знае, кілько того чуда у себе маете, але всі ті секти берете під один заголовок; „Русскій христянин“, по нашому: москаль! На тій самій підставі і я сказав у своїй дописи про братів Українців з під скептра білого сатрапа, чи як то ви влучніше називаете „деспота“!

В часі нашої приязної конверзації, коханий батюшко зо „Свѣта“, не можу промовчати і про славний Ваш „Порт Артур“ г. Олельковича (отже не Вашого пера) в тім самім числі „Свѣта“. На згадку Порт Артура, покриває ся мое лице Малороса сором, не тому, щоби мене та ганьба боліла, лише тому, як може батюшка відновляти, пригадувати всемірну ганьбу своєї вітчини культурному сьвітови і то де, при якій спосібности? При здобуваню царославія в Америці! А як би вашим царославним удала ся в Америці така сама побіда над Українцями, як там над Японцями, то готові би Вас, батюшко, засудити так, як Штесля, мовляв, чомусь так виворожив!? А шкода би була такого батюшки дописувателя, яким Ви являете ся в тяжкій хвили для американьского царославія.

Пишіть батюшко частій ше у своїм „Свѣтѣ“, аби сьвіт знав, що Україна іде, бо всі брешуть!..

О. Олекса П.

Про се і те.

На! тепер, то я уже більше як певний, що если вже не усі з наших шан. читачів, то напевно пп. делеґати на слідуючій конвенції „Р. Н. Союза“ справлять мені несогіршу „овацію“, так, що не маю уже тепер великої охоти сидіти тоді у своїй власній шкурі.... Егеж! Сякий, такий сину! Хиба ти на що лучшого заслужив? Бо чи ти давно ще, описуючи якісь там „зломані коліна“ твоїх Голіочанок, не обіцяв, що такой у слідуючім ч. „Свободи“ — подам щось інтереснійшого? І так то ти шалавило додержав слова?...

Так мабуть скажуть декотрі з шан. читачів...

— Га! Mea culpa — моя вина! Хотяй, що правда не моя так щоб дуже, бо на тім Божім сьвіті таке нераз діеть ся, що мовляв: „Чоловік стріляє, а Господь Бог, кулі носить“, себто, що хоть і прицілить ся, по при вербу, трафить в пліт... тай роби що хочеш.

Одже щось подібного подїлось тут тепер і зі мною.

Узбиравши несогіршу жменю подекуди і інтересних новинок, я іне встиг еще як слід упорядкувати їх під друк, аж тут „ні сіло, ні пало“, мов грім з погідного неба наспіла вість з Ню Йорку, що молоденький „Амер Голос“ прямісенько не жиє!..

Маєш, маєш тобі! Господи прости там йому усі „прогрішенія“, але шкода, що не було часу і попращати ся з ним як слід... Що йому стало ся? Господь сьвятий може знати, але люди товкують собі передвчасну смерть ріжно.

Одні запевняють, що молоденький „Амер. Голосочок“ вхопив подібно „хрипки“, від надмірного гавканя на Єго Преосьвященство С. Ортиньского і Гол. Урядників Р. Н. Союза в Америці...

Другі знова сьому перечуть, і кажуть, що мол. „Голосочок“ захорів „нагло“ на сю небезпечну недугу, котру „учені“ зовуть: Nervus rerum, себто — нерв грошевий. Се спричинило виключно його передвчасну смерть...

Але знаходять ся тут і такі, котрі серіозно запевняють, що мол. „Бойс“ прямісенько набавив ся ще небезпечнійшої, також „наукової“, хороби, котра знова має назвати ся „Mente captus“, себто слабість мозґова... і то такой заразив ся нею від Гладиківского „Посувача“, з котрим, подібно одної ночи, як доносив свого часу у „Свободі“ Харлампій Черепаха, прийшла йому охота цілувати ся. От що!

Так, чи інакше, але для нас робітників втрата не аби яка.

Тому я перший мабуть спішу висказати йому мое співчутє... Земля, хоть нібито чужа, нехай стане йому пером!

Неуспокоївши ще як належить ся своїх жальом розбурханих нервів, і не оглянув ся я, аж тут знова — Гладиківский „Посувач“ доносить адярмуючу вість що його „редактор“, при помочи незмірного свого „нюха“, винюхав там десь на пограничу „Червоної“ і „Чорної Расеї“ нову якусь там, молоком і медом, текучу країну...

Сук, тільки у тім, чому то ґаспадін Гладик, не іде сам вперве до тої „обіцяної країни“ зі своїм „Посувачом“, лишень сидить в Jersey City, а лиш показує нашим робітникам грушки на вербі! Захвалюючи нашому чоловоробови плютократийний лад московскої буржуазії, сам руками і ногами держить ся „Соединеныхъ Штатовъ“.

Але хто знає, що брехали і брешуть завсігди Гладиківских батьків сини, то брехав і бреше теперішний „редактор“ „Поступа“, а нам робітникам з сього таке хісно, що подібні безхарактерники самі себе демаскують і показують ся в властивому сьвітлі. Ми лиш бачимо, що вони за індивідуа і безвстидні хуліґани!

Тому для нас, робітників, нехай буде се ще одним більше досьвідом, що если в дійсности хочемо викоренити з помежи нас подібну погань, то берім ся до діла по радикальному, але солідарно, як один муж! Демаскуймо при кождій нагоді подібну дрянь, котра причепилась до наших ніг, і спиняє усякий крок у перед своїми передпотопотовими теоріями! Бо лиш доперва в сей спосіб станемо на ноги і докажемо, що може обійтись:

1) Україна Русь без хрунівско кацапскої просьвіти;

2) Амер. Русь в зреорґанізованю своїх церковних громад, без кацапскої кирпні.

3) „Руский Народний Союз“ в Америці без непрошених кацапских опікунів.

4) Усі амер. рускі робітники без хуліґаньско-провокаторских їхніх шмат!

А не можуть обійтись:

1) Уся хрунівско - кацапска „бранжа“ без підлої кирпні.

2) Ославлений о. Обушкевич з його одномишленниками без сьвятійшого „ъ“.

3) Кацапскі пашквілі без плюгавленя „всїх і вся“...

4) Кожде кацапске ідивідуум — без р...ла!...

Михайло Беля.

Допись.

З Manville, R. I.

З ріжних оторін Америки пливуть вісти до нашої „Свобода“, то і я гадаю, що вартоби знати за галови Ам. Русинів щось і про нашу місцевість. Що правда, нема тут чим добрим похвалити ся, однак, що маем, то тим повеличає мось. Іміґранти інших народностей, скоро прибудуть до Америки, то старають ся зараз показати сьвітови, що они за народність і вважають на тутешну цивілізацію, та беруть ся до діла: гуртують ся, обніме брат брата, бо біда, лиха доля вигнала усіх з рідного краю за море, в чужину. Тутки не забувають они якої они народности, не ділять ся на партії, а лучать ся разем, в одно. Але з нашим народом зовсім відмінно діє ся. З краю вигнала єго біда, невіжество, лиха доля. Прибув тут, в богатший край, почув пару долярів в кишени, тай зовсім не старає ся, щоби від тутешного народа чогось мудрого навчити ся, а лиш попадає в фанатизм (хоть ще тут гараздів таких не вживає), забуває за свій край, за крайову нужду, всю біду, нічо мудрого не навчив ся, а на всьо горлає, та усе що мудре, нехтує, зробить ся якимсь недолюдком: на всьо свое плює, ганить, а таке, чого нерозібрав, не розуміє, то вихвалює. Тому пару літ назад було якось спокійнійше між тутешними Русинами; були зорґанізовали парафію в Менвил і Вунсакет, бо і є їх споре число в тих двох містах і по околичних місцевостях. Були винаймили протестантску церков за невелику ціну і часами доїздив сьвященик, то і могли почути слово боже; пізнійше мали свого сталого сьвященика, однак трафило ся пару хрунів хуліґанів, зачали рити між народом несповкій робити, ще взяли собі до помочи цареславного батюшку і став ся роздор між народом. Бійки, позови о церков. Батюшка зі своєї сторони також став підюджувати хуліґанів і тії гейже гудзяни на нашого сьвященика буцім той дорого бере за треби, а батюшка ще наумисне, яко „скеб“ і за дармо охрестить дитину чи що иншого, аби лиш хуліґани більше верещали. Мовляв: „ось видите, який божий чоловік“. А єму не розходить ся о віру Христову, о братню любов, а лише, аби як найбільше людям очи замилити і зловити в свої сіти. І так тепер стало ся, що наш сьвященик повидів, що нема що робити, бо народа до порядку не годен допровадити, покинув всьо і від'їхав. А чорносотенці скористали з того і спровадили собі царославного батюшку на сталу парафію, лише церкви тої вже не можуть винаймити, з тої причини, що кілька разів били ся при церкві і замки відривали.

Батюшка прибув в тижни перед Богоявленієм. Винаняли єму дім на мешкане і на саме Богоявленіє батюшка осьвятив воду і по своєму звичаю пішов собі з кропилом по домах своїх „верніков“, а „вернікі“ з радости батюшкою, хотіли дім добре розігріти, бо було зимно, та щоби батюшці догодити, напалили в печи В домі ніхто не зістав ся, то і дім запалив ся Батюшка вихопив тілько чашу, а решта всі знаряди домові враз з домом згоріли до тла Другий случай трафив ся в недавнім часі; як звичайно, хуліґанам не розходить ся о віру Христову, ні о братню любов, лише аби мали чим чванити ся, а заповіди у них лише: пить, бить і решта хуліґаньских свиньств: Отже они вже не то, щоби пити по своїх домах, але і заходять собі до коршми зо своїми жінками, та і часом так трафить ся, що який піде і не зі своєю — то в пих „всьо равно“. Так ту зайшли одного разу вечером тутешні галицкі кацапи до салону на пир, і так, в дружестві „со женами“ весело пирували. А в той час один чоловік, „упіят“, післав свою дівчину зі збанком по пиво. Кацапам, як звичайно в сьвіті, не повинно ся показувати на очи, що не хуліґаньске, так вони, як узріли сю дитину свого „ворога“, то є такого, що не хотів пристати до їх сотні, гейже над дитиною глузувати, збиткувати ся; пиво відобрали, дівчина з плачем прибігла до дому, пожаліла ся свому батьюви. Батько вийшов спитать, чого потребували у його дитини? Що їм завинила? А ті звичайно по хуліґаньски кинули ся на старого чоловіка і побили єго. Справа пішла до суду, суд засудив їх шістьох на заплачене кари грошевої по 18 дол., а одного проводира на 85 дол., що й мусіли заплатити.

Тепер між народом нема ні єдности ні згоди, лише такі знаки, що царославних діла. Вони тепер ніби то бють ся за православну віру, але в сути річи зовсім їм не розходить ся о віру, лише о слово „православний“. А за тим то вже конче мусить бути цар, царска мова, царскі діла. А що не царославне, то пищать, чернять безпідставно, хоч би воно і найсьвятійше було.

Здешний.

Важне для всѣхъ Русиновъ

въ Америцѣ.

Кождый христіянинъ цѣлымъ серцемъ радъ бы знать науку Господа Нашого Іисуса Христа, Єго житє, Єго чуда, Єго любовь до роду людского, Єго страданя, Єго смерть. Тое все списане есть въ святôмъ Письмѣ, — въ святôмъ Євангелію. Та на жаль у насъ Русинôвъ нема святого Письма — майже нѣхто не читае его, бо не легко дôстати, а хотьбы и можна де дôстати, то таке дороге, що годѣ докупити ся. А хоть бы декто вже и купивъ собѣ, то таки не много зъ него скористае, бо писане старославяньскимъ языкомъ, котрого то языка днесь мало хто добре розумѣе.

Наши люде чують тую науку Іисуса Христа що недѣлѣ и свята въ церквѣ зъ святого Євангелія, але она читае ся лишень частями а до того еще и не конче зрозумѣлымъ языкомъ, тому и не знають або зовсѣмъ тои науки, або мало що похоплять. Всѣ народы христіяньскій на свѣтѣ вже давно мають тую науку Божественного Спасителя на своѣй рôднôй мовѣ, на такôй мовѣ, якою що дня у себе дома говорять — та лишенимы однѣ Русины дотеперь не мали того щастя, мати тои Книги, котра есть понадъ всѣ книги на свѣтѣ, в своѣй рôднôй мовѣ, у тôй мовѣ, якою мы що дня говоримо. Тому то и не диво, що мы такъ мало знаемо про Господа нашого Іисуса Христа. Видячи той найконечнѣйшій бракъ у нашого народа, особливо тутъ въ Америцѣ, де не то, що нѣхто не мае святого Письма, але навѣть доброи книжки не мае, постаравъ ся я о тую такъ преважну книжку.

1. **НОВЫЙ ЗАВѢТЪ** або всѣ чотыры Євангелія всѣ посланія святыхъ Апостоловъ (Апостолъ). разомъ въ однôй книжцѣ, друковано на однôй сторонѣ въ двѣ шпальты: по старославяньски и по руски, такъ, що кождый читаючи текстъ по старославяньски, мае заразъ коло него и по руски, але так ясно, що и найменша дитина дуже легко порозумѣе. Кромѣ того еще суть и обясненя деякихъ менше зрозумѣлыхъ словъ.

На примѣръ Євангеліє св. Іоанна, глава I.

по старославяньски:	по руски:
Въ началѣ бѣ слово, и слово бѣ у Бога. и Богъ бѣ слово. Сей искони бѣ къ Богу. Вся тѣмъ быша, и безъ него ничтоже бысть, еже бысть.	На початку було Слово, и Слово було у Бога. и Богомъ було Слово. Вонъ бувъ на початку у Бога. Все стало ся черезъ Него, а безъ Него нѣчо не стало ся. що стало ся.

2. **ПСАЛТИРЬ** пророка и царя Давида, такожь так само выяснено: на однôй сторонѣ и по старославяньски и по руски. Отъ на примѣръ Псаломъ першій.

по старославяньски:	по руски:
Блаженъ мужъ, иже идетъ на совѣтъ нечестивыхъ, и на пути грѣшныхъ не ста. и на сѣдалищи губителей не сѣде.	Щасливый чоловѣкъ, котрый не пôшовъ на раду безбожныхъ. и не ставъ на дорозѣ грѣшныхъ, и не засѣвъ на стôльци переворотныхъ

Отже видите, якъ то все дуже красно потолковане та такъ зрозумѣло, що навѣть и мала дитина дуже легко пойме и зрозумѣе. Такимъ способомъ обѣ тѣ книжки написаны, ажь мило до руки взяти.

Такъ НОВЫЙ ЗАВѢТЪ якъ и ПСАЛТЫРЯ друкованѣ етимольоґією. Книжка НОВЫЙ ЗАВѢТЪ ма 992 сторôнъ друку, а ПСАЛТЫРЯ мае 286 сторôнъ друку. Обѣ книжки гарно оправленѣ въ полотно.

А теперь що то все коштуе? — Не богато. — Обѣ книжки разомъ коштують всего на всего лишень

2 доляры и 50 центôвъ.

Подумавъ бы собѣ декто, мои дорогѣ Братя, що я роблю для якогось зыску, чи якъ то кажуть по американьски: для бізнесу. Але нѣ и пренѣколи. Мене ходить єдино лишень о тое, щобы подати нашому бѣдному рускому народови хоть яку таку помôчь духовну, та тому постаравъ ся я о тѣ найважнѣйшѣ книжки. Коли кто зъ Васъ не може бути въ недѣлю въ церкви на Службѣ Божôй, бо або нема церкви въ мѣсци, а дуже далеко, то нехай купить собѣ тѣ двѣ книжки, нехай ихъ пильно читае, а тогды той Божій день переведе такъ. якъ на христіянина пристало. Вечерами по роботѣ мѣсто ходити по недобрих мѣсцях та тратити на дармо грôшь, честь и здоровле, а що найгôрше наражувати ся грѣхôвъ, — най читае святе Євангеліє Псалтырю, а зыскае такъ на тѣлѣ якъ и на души. Тыхъ книжокъ научите ся побожного житя, всѣхъ христіяньскихъ честнôтъ, пôзнаете Бога и Єго полюбите а якъ то буде, то тогды вже все буде.

Тожь спѣшѣть ся и замовляйте собѣ. Грошѣ можете слати або чеками — якъ хто мае — або черезъ Money Ордеръ. Замовляти книжки и грошѣ посылати на адресу:

Rev. Michael Lysiak
greek cath. priest
452 North 9 Street
Philadelphia, Pa.

На просьбу о. Михаила Лисяка стверджае ся, що сей Отець есть менѣ знаный и що книжки НОВЫЙ ЗАВѢТЪ и ПСАЛТЫРЬ, котрѣ суть так пожиточни, необходимѣ для кождого христіянина, не суть для зыску. Тому поручае ся всѣмъ Вѣрнымъ греко-католикамъ, щобы по змозѣ старали ся ихъ набувати для себе и и пильно читати для добра душевного.

Въ Філядельфіи дня 17. марта 1908.

† СОТЕРЪ
Епископъ.

H 55

ВСТУПАЙТЕ ДО Р. Н. СОЮЗА!

„СОЮЗ“ есть одинокою Рускою орґанізацією, кождий Русин повинен вступити в члени!

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

...ВИ „СОЮЗА“.

...духовний „Союза“:
...Макар, Phone 46—12
...May St., Ansonia, Conn.

...Уряд „Р. Н. С.“ на ...оки 1906—1908.

Предсїдатель:
...вибр...н Кирчів,
до ...assex St., Jersey City, NJ.

...я пу...істо-предсїдатель:
...ше ...приляк, Terryville, Conn.

...ство Касієр:
...Паршонь,
...вогоніе & Franklin St., Shamokin, Pa.

...кретар фінансовий:
...біжн...довский,
...6, Jersey City, N. J.

...кретар рекордовий:
...Лабовский,
...6, Jersey City, N. J.

...стил Радні:
...ш, Shamokin, Pa.
...скуніта, Lansford, Pa.
...ся до Беля, Holyoke, Mass.
...земл Лемеиюк, Sayre, Pa.
...ивка, Hazleton, Pa.

...онтрольна Комісія.
...юсь...вицкий, Shenandoah, Pa.
...теткевич, Shamokin, Pa.
...кука.
...Washington Ave. Scranеще Pa.

...ловний організатор:
...дловский,
...стрі 6, Jersey City, N. J.

...пайте до Союза!

...юз“ — одинока русродна організація в ...ці.

...нимає членів від 1 до 40 літ житя.

...упне після літ.

...ОЮЗ ПЛАТИТЬ:

...смерти члена кляси „А“ посмертне) $1000.00,
...смерти члена кляси „Б“ ...вину посмертного $500.00
...не за жінку або мужа ...кляси „А“ 400.00 дол.
...не за жінку або мужа ...кляси „Б“ 200.00 дол.
...не за діти від 15.00 ...00.00.
...утрати: а) обох очий ...бо рук $1000.00,
...ної руки, ноги або ока

...ець родини в шпитали ...вільних, Союз платить що ...родині $150.00.

...хоче вступити до ...мусить вписатись ...до братства, яке на...до Союза.

Важне

...Ш. Секретарів ...Р. Н. Союза

...домляю раз на все, ...гроші належачі до ...Н. Союза, посилає ...на money-order-ах ...ах виписує ся імя ...Sharshon, Shamokin, ...альше так запасаний ...order або чек не по...ся до Голов. Касієра, ...бутраз з виказами до Секретаря. Головний ...ар опісля відсилає їх ...ов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Читайте!

...ідставі ухвали Конвенте...юза“, кожде братство ...ежне до „Союза“, по...ати отсї знижки:

...нижку членів (імено...
...нижку місячних скла...
...нижку касову і прото...
...нижке повинно кожде ...заслати 5 долярів до „Союза“

Посмертні вісти.

КАНЧУГА АНДРЕЙ, член Р. Н. Союза, від. 7, McAdoo, Pa., помер 2. марця 1908.

ГАЛАШНИК ЮРІЙ, член Р. Н. Союза, від. 161, Tower City, Pa., помер 6. марця б. р.

МАСЛЯК ТЕОДОР, член Р. Н. Союза, від. 28, Mahanoy Plane Pa., помер 9. марця б. р.

Вічная память!

Ч. 350. КВІТ $100.00 на сто долярів, котрі п. Демко Гербут отримав яко надзвичайну запомогу яко невилічимо хорий з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Лансфорд, Па. 1907.
Демко Гербут.

Сьвідки:
Арсеній Гербут
Анд. Михальчик.

Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 16.
Леон Моніта, предс.,
Іван Поляньский, секр.

Ч. 481. КВІТ $898.50 на вісімсот девядесятьвісім долярів і 50 центів, котрі п. Марія Гвіздак отримала яко посмертну запомогу з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Лянсфорд, Па .14. мар. 1908.
Марія Гвіздак.

Сьвідки:
Орест Злоцкий,
Анд. Дацей.

Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 16.
Леон Моніта, предс.,
Іван Поляньский, секр.

Ч. 482. КВІТ $101.50 на сто один долярів і 50 центів, котрі Відділ 16. Р. Н. Союза отримав за похоронні кошта по Петрі Гвіздак з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Лянсфорд, Па. 14. марця 1908.
Ів. Поляньский,
Леон Моніта.

Сьвідки:
Орест Злоцкий,
Анд. Звіздяк.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 16.
Леон Моніта, предс.,
Іван Поляньский, секр.

Ч. 485. КВІТ $111.85 на сто одинайцять долярів і 85 центів за похоронні кошта по Івані Бірко одержані з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Іван Бірко.

Сьвідки:
М. Ґдуля,
Анд. Млинарич.

Від місц. Уряду Р. Н Союза в Америці. Від. 61.
Гео. Пичан, предс.,
Анд. Чінґелі, секр.

Ч. 486. КВІТ $1000.00 на тисяч долярів, котрі п. Марія Пашкевич отримала яко посмертну запомогу по мужу Лукію з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці

Вотербурі, Кон., 18. мар. 1908.
Марія Пашкевич.

Сьвідки:
Мих. Стас,
Ів. Костанкевич,

Від місц. Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 11.
Ів. Костанкевич, предс.,
Мих. Стас, секр.

Ч. 489. КВІТ $100.00 на сто долярів за похоронні кошта по Петрі Ґуреш одержані з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці

Мк Аду, Па, 12. мар. 1908.
Станлей Аніловский.

Сьвідки:
Анд. Янкевич,
Стеф. Поступак.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 7.
Анд. Капитула, предс.,
Стеф. Поступак, секр.

Ч. 490. КВІТ $100.00 на сто долярів, котрі п. Дмитро Капитула отримав яко посмертну запомогу по Петрі Ґуреш з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Мк Аду, Па, 12. мар. 1908.
Дим. Капитула.

Сьвідки:
Стеф. Поступак.
Анд. Капитула.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 7.
Анд. Капитула предс.,
Стеф. Поступак, секр.

Ч. 491. КВІТ $1000.00 на тисяч долярів, котрі п. Анна Ґузей отримала яко посмертну запомогу по мужу Івані з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Донмор, Па. 17. мар. 1908.
Анна Ґузей.

Сьвідки:
Янос Чіхра,
Анд. Харіс.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 114.
Станко Хома, предс.,
Гео. Чіхра, секр.

Ч. 492. КВІТ $400.00 на чотириста долярів, котрі п. Іван Худик отримав яко посмертну запомогу по жені Анні з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Олифант, Па. 13. мар. 1908.
Іван Худик.

Сьвідки:
Петро Свала,
Мих. Мийка.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 86.
Мих. Мийка, предс.,
Анд. Тарас, секр.

Ч. 496. КВІТ $15.00 на пятьнайцять долярів, котрі п. Петро Слишик отримав яко посмертну запомогу по сині Филипі (дитина) з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.

15. марця 1908.
Петро Слишик.

Сьвідки:
Анд. Когут,
Анд. Коваль.

Від місц. Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 59.
Іос. Бандрівчак, предс.,
Ів. Фариняк, секр.

Рух
в відділах Р. Н. Союза.

JERSEY CITY, N. J. „Руский мол. Клюб пост. відд. 70. подає до відомости усім, що в місяцях цьвітни і маю принимає нових членів без вступного. Голосити ся до уряду або на бр. мітинґу (в пятницю по 10-ім кождого місяця).

Т. Лабовский, пр.
С. Ядловский кас.,
Т. Пацала, секр.

PERTH AMBOY, N. J. Бр. св. О. Николая, від. 104. подає до відомости, що відбуде ся мітинґ дня 12. Апріля 1908 р. в гали п. Ваверчака під ч. 112 Charles Str. в дуже важній справі, на котрий мусить кождий член явити ся під карою 25 цнт. а урядник 50 цнт. На тім мітинґу буде обрахунок і справозданє контрольної комісії.

С. Крицкий, секр.

NEW YORK, N Y. Тов. Тисмениця, від. 144. подає до відомости всім своїм членам, що надзвичайний мітинґ відбуде ся в суботу, дня 4. Апріля 1908 р. Неявивший ся член підлягає карі 50 цнт. а комітетовий 1 доляра.

Іван Коцкий, секретар.

ALTOONA, PA. Бр. Неп. Зач. Пр. Богор., від. 145. подає до відомости, щоби всї члени без винятку явили ся на мітинґу і повідомляє, що котрий член що не заплатить своїх належитостий за 2 місяці, то буде вимазаний з братства і Р. Н. Союза.

Григ. Сеньків предс.,
М. Хробак кас.,
І. Кучатовский, секр.

PERTH AMBOY, N. J. Тов. Зап. Січ, від. 155. подає до загальної відомости, що вибрано слїдуючий уряд: М. Чумер, прд., А. Пелешак з. пр., К. Пелешак секр., С. Гавриш з. скр., П. Кріль кас., П. Даньчишин з. кас., П. Лабуза кап., В. Маланьчук з. кап., контр. ком.: П. Лабуза і Й. Годунька, дозор. хорих: С. Уяник і М. Шило.

Кождий член має дня 11. цьвітня с. р. явитись на мітинґ і заплатити всї свої довги. Члени, котрі не являть ся, будуть виключені з Тов.

М. Чумер, предс.,
К. Пелешак, секр.,
П. Кріль, кас.

HAZLETON, PA. Бр. сьв. Ар. Мих., від. 85. вибрало слїдуючий уряд: А. Пелехач предс., А. Романьчак секр., М. Носаль кас., Т. Поливка з. пред., К. Кравчук записник; дозорці каси: А. Касич і П. Симуша; М. Процько доз. хорих на Harwood, Г. Гопей доз. хорих на Krystorys, Г. Ващишин доз. хорих на Hazleton, Т. Поливка наддозорця хорих, Г. Гаравуз кап., Н. Ґалик застав., К. Віклюк двер., контр. ком.: В. Косцюк предс., П. Смереканич, О. Симуша.

Адрес: Adam Romanczak, 516 E. Broad St., Hazleton, Pa.

А. Романчак, секр.

MONESSEN, PA. Бр. сьв. І. Хр. від. 62. повідомляє своїх членів, що квартальний мітинґ відбуде ся дня 12. апріля 1908 в церковній гали точно пів до 2-ої год. по пол. На той мітинґ має явити ся кождий член місцевий як і з плейзів, та має вирівнати свої довги, бо в противнім разї буде вичеркнений. На тім мітинґу буде ся здавати справозданє кассове. Кождий член має взяти шапки братскі. Кождий член має додати точну свою адресу місцевому секретарови.

Василь Сивик, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в "Свободї" по цїні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ДЕ Є

Василь Вудич, родом з с. Михнівці пов. Турка Гал. 7 літ уже в Амер. і має бути в Скрентон, Па. Хтоб о нїм знав, або він сам нехай пишуть на адресу:

Nykolaj Wundycz,
Box 229, Ambridge, Pa. -14

ДЕ Є

Франко Воскевич, з села Поточиска, пов. Городенка. Тому два роки перебував в St. Paul. Хто донесе де він є дістане 2.00 дол. нагороди.

Hryc Yanczuk,
West Fort William, Ont., Canada

ДЕ Є

Федор Юськів, з села Поточиска, пов. Городенка. Хтоби знав єго адресу або він сам, нехай зголосить ся до:

Emil Puhalski,
West Fort William. Ont., Can.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВ!

Принагідно та дешево можна купити всякі церковні річи: великі ікони на полотнї, хоругви шовкові і прості, убраня напрестольні, підсьвічники, площеницї, покривала вишивані на столики і на аналоґіон, стихарики, ризи і проч.

Пишіть на адресу:
R. N. K.
-24 Box 421, Ambridge, Pa.

НА ПРОДАЖ!

Кілька тисяч акрів найлучшої землї в Норд Дакоті.

Сплата на 5 літ.

За інформаціями звертатись до
V. H. Hryvnak,
-22 Balfour, N. Dak

ДЛЯ АНСОНІЇ, ДЕРБІ І ОКОЛИЦЇ.

Отсим повідомляю людий, що належали до рускої гр. кат. церкви сьв. А. А. Петра і Павла в Ansonia, Conn., що наша церков погоріла дня 16. марта і тому всї недїльні Богослуженя будуть відбувати ся в City Hall на Main Str., а в будні дни буду сповідати на „плебанії" (11 May Str.), де є простора саля а в нїй олтарик. Крім того в котрийсь з днїв в тиждни запрошу більше сьвящеників так що більша часть людий буде могла висповідати ся.

о. Стефан Макар.

ПОТРЕБА ДЯКО-УЧИТЕЛЯ.

Руска гр. кат. громада в Ansonia, Conn. потребує сейчас дяко-учителя. Услівя принятя такі: 1) добрий голос, 2) наука шкільних дїтий що дня, 3) наука нотного сьпіву, 4) поміч в читальни, при театральних виставах і т. д. Громада може платити від 35 до 50 долярів місячно і доходи. Висота пенсії зависить від здібности і спритy учителя. Єсли зголосивший ся дяко-учитель був принятий а не відповідав вимогам, тобто не умів вести хорального сьпіву та не умів учити дїтий, сьвященик видалить єго сейчас. Зголошеня треба надсилати до Rev. St. Makar, Ansonia, Conn.

За церк. комітет:
Т. Ціркот, предс.,
-14 П. Пелеш, секр.

— Для спріт по бл. п. Марку Каганцю офірували слїдуючі з братства ч. 217 в Соєдинечію:

Бр. Соєд. ч. 217 в Smoke Run, Pa. 3 дол., о. П. Понятишин 1 дол., по 25 цнт.: Ант. Клим, Фил. Грицковян, Фед. Качор, Анд. Марущак, Н. Джмелик, Вас. Голубінка мол., Ант. Ронса. Анд. Тхоровский, Мих. Мандзяк, Ів. Вархоляк, Пет. Копилець, Ник. Бережаньский, Гр. Вархоляк, Дм Клим, Ів. Мандзяк, Дм. Голубінка, Юз Керна, Ант. Оріховский Мих. Сулибка, Мих. Терлецкий, Ів. Бунґа; по 15 цнт.: Мих. Добич; по 10 цнт.: Вас. Білас, Вас. Голубінка ст., Пав. Жидяк, Ст. Адамик, Вас. Гусак. Дм. Бунґа.

Разом 10 долярів.

САНІТАРНА НАУКА.

Одно з найтяжших питань в науцї санітарній є скоре і докладне вичищенє великого міста з всїлякого рода відпадків, щоби запобігти затроєню води і воздуха. Та сама історія є і з нашим тїлом. Лишіть відпадки у Вашім орґанізмі, а они зовсїм певно Вас затроять. Увільняйте ся від того правильно, а будете тїшити ся довгим житєм. Удержати всї орґана травленя в здоровій і гармонійній діяльности є задачею Трінера Американьского Еліксіру Гіркого Вина. Воно стимулює усї ті орґана і не дозваляє шкідливим складовим частинам поживи збирати ся в орґанізмі. Як лишень назбирає ся досить такої матерії в орґанізмі, Ваш віддих буде чути, пропаде Ваш апетит, будете мати тупий біль голови, будете змучені і роздразнені. Уживайте завсїгди того ліку, як лиш Ваше травленє не є в порядку. По всїх друґсторах.

Jos. Triner, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

В друкарнї „Свободи" можна дістати „Помянник померших душ" — цїна 10 цнт. примірник.

Ще пару слів про ґаспадіна Баландюка.

Прочитавши деякі цікаві відомости про ґаспадіна псаломщика Баландюка подані д. Й. Стеткевичом задумав і я хоч малу лепту докинути до вінця слави сього кацапського опричника. Після моєї гадки, ґаспадін псаломщик повинен був мати на стільки чести, та по просту встидали ся вилавити зі своїм іменем тут в Америцї, позаяк за ним в Галичинї лишило ся стілько доброго, що і на воловій шкірі того всього не списавби. Стало ся однак.

Коли я вспімнув раз в товаристві про „славне" імя Баландюк, то присутний при розмові один чоловік почав мене випитувати ся, чи не сей то Баландюк, е тепер ред. „Поступа", сей славний ощуст, котрий був нібито підурядником в Ходорові. Він менї розповів як то ґаспадін Баландюк умів гарненько обкрадати людий: от приміром перший, коваль Зендровский мусїв заплатити за ґаспадіна Баландюка 150 злр., а його син, перебуваючий тепер в Америцї хоче конче стрінути ся з таким славним механїком як ґ. Баландюк, бо і він має з ним деякі незалагоджені рахунки.

А може вам ґ. Баландюк пригадати еще одну історию. Ви чейже не забули еще того, як то ви знасилували одну дївчину, Стапку, дочку вдови по кондукторі Козловскім. За сей ваш „істинно русский" подвиг ви мали відпокутувати 6 літним криміналом, та в послїдній хвилинї спаслисьте ся бігством до Америки.

При тій спосібности маю честь вам заявити, що тут в Америцї е много таких людий які вас знаменито знають. Тому раджу вам: не викликуйте вовка з ліса!....

Семко Матвіїв,
з Бортник, повіт Бібрка, Галичина

Дешеві Шифкарти!
з Ню Йорку до Гамбурґа 23 дол.!

Се есть лінія нової Компанії — тому корпетайте в нагоди.

Шифа „Вольтурно" відходить 11. апріля.

По шифкарти пишіть до Рускої Компанії:

R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson Str.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Москвофілови моя відповідь.

Статею моєю, поданою в „Свободі“, хотів я переконати ґаспадіна Михаила Костика, що не дуже мудро поступає, виступаючи з Р. Н. Союза, то є орґанізації свого народа, Русинів-Українців, а приступаючи до орґанізациї аґентів чужого народа, Московщини, та не тілько, що не переконав его, але, що більше, він наплів таких дурничок в 3 ім ч. „Правди“, то чоловік з здоровим розумом не може поняти, чи се писав чоловік в сні, чи без жадного застановленя а навіть закидує провідникам Руси України, що в 20 ім столітю незнають „хто они є“. Так думаєте, ґаспадіне? Добре! Коли, ґаспадіне самі не знаєте „хто Ви є“ і тим самим закидуєте, що й другі також не знають „хто они є“, то я по змові виясню Вам коротко, історично то трудне для Вашої „глави“ питане: чи є лиш один народ „Москалї“, — по теперішньому „Великоросси“ з причіпкою „Малоросею“, чи два зовсім окремі від себе народи: „Русини Москалї“ і „Русини Українцї“?

Як знаєте, ґаспадіне, давно був лиш один руский народ і жив по обох боках Дніпра, Поділю, Червоній Руси, Волини аж по Новгород. Була у него одна мова, звичаї, релїґія поганьска ба навіть свої рускі князї. Аж опісля, коли руский князь Володимир Великий розділив руску землю поміж своїх синів, котрі не могли погодити ся між собою, провадили заєдно межиусобиці і напади диких, сусїдних племен, спонукували Русинів полишати свої добра та громадно утїкати на північ де змішувались з дикими, північними народами і з тих мішанців витворив ся окремий, московский народ — від міста Москви, столиці московского, великого князївства, названий. Від того часу народ московский почав жити своїм житем, виробив собі окрему мову, звичаї і цїлий устрій, тілько одна віра Христова і азбука була та сама, що й на Руси, котру Русини, тїкаючи на північ, туди занесли.

А тепер придивім ся яку судьбу переживала властива Русь. Через межиусобиці і напади диких орд татарских Русь чим раз більше ослабляла-сь і виставлялась на поталу чужих народів. Дійшло до того, що Польща загорнула Червону Русь а Волинь, Поділе і Україну Литва. Через Подруже Ягайла з Ядвиґою, королевою польскою, перейшла цїла Русь під польске володїнє. Від того часу доля Руси дуже погіршилась; селяньство, до того часу вільне, попалось в тяжку неволю а бояри та міщане, придавлені польским гнетом, покидали все руске і переходили на польске. Але за мало було Польщі того; она хотїла ще руский народ спольонізувати і до того ужила за найпевнїйше своєї цїли средство орудя, релїґію та заводила насильно Русинам унію. (Подібним, релїґійним средством хотять аґенти московскі змосковщити нинїшних Русинів Українців на вільній земли Вашинґтона, намовляючи усїх недосьвідчених на перехід до „кривославія“). Сама в собі унія не є нічим злим, противно, є душевним щастем належати до єдино правдивої церкви, котрої видимою головою є папа римский, наслїдник сьв. ап. Петра, котрому сам Ісус Христос припоручив верховну власть словами: „І буде один пастир і одно стадо“. А що сам сказав, що богато злих людий будуть старати ся правдиву церков знищити, то запоручив свою опіку над нею словами: „І я з Вами до кінця сьвіта“. І справдили ся слова Ісуса Христа. Але дарма! Опіка над сьв. правдивою церквою запоручена І. Христом. А наші московскі аґенти якось тому не вірять, коли поважують ся оплюгавити голову правдивої церкви, щоби підкопати довіре у невіжих до правдивої церкви а прилучити їх до кривославія, котрого на чолї стоїть тиран, цар Николай II. Гарне спасене, нема що й казати! А нинїшні московскі аґенти хочуть збити з дороги всїх Русинів-Українців та прилучивши до „кривославія“, замінити їх тимсамим на Москалїв.

Але поведу річ дальше. Як вже знаєте, що Польща хотїла силоміць переполячити Руснів і тому хотїла злучити їх до правдивої церкви, думаючи тим способом перевести їх на латиньство а відтак уже легко переполячити. Коли б Поляки були обережнїйше поступали, може були б дійшли до своєї цїли; але що на самім початку через ріжні насильства здемаскувались, то-ж Русини противили ся тому усїми силами, бо виділи у тій злуцї свою народну загибіль. Коли Поляки стали еще гірше угнїтати Русинів, насилаючи на рускі землї своїх помічників Жидів, народ рускій почав против польского насильства протестувати, повстаючи кілька разів, но без жадного успіху. Аж гетьман Богдан Хмельницкий візвав весь народ руский до борби за самостійність Руси-України, побив Поляків в кількох битвах і заключив під містом Зборовом соромний, мирний договор. І вже ту перший раз помилив ся, заключаючи некорисний Русинам мир, після котрого селяньство мало позістати на дальше польскими кріпаками. То-ж гетьман Хмельницкий, взиваючи другий раз до борби против Польщі, що не додержувала зборівского мира, втратив у народа довіре а з того вийшло таке, що Хмельницкого побили Поляки під Берестечком. Побитий ще в кількох битвах, Хмельницкий уважав за конечність шукати собі охорони у сусїдних держав, або здати ся на ласку Поляків. Проте скликав раду, на котрій предложив питане, кому народ руский має ся піддати: Ляхам, турецкому султанови чи Московщинї? О ляхах народ руский не хотїв й чути; турецкому султанови не піддали ся, бо бісурмен — треба було піддати ся Московщинї, котра мала ту саму віру та сподївати-сь певної охорони. Але тяжко руский народ відчув на собі пізнїйшу, московску опіку. Другий раз страшно провинив ся Хмельницкий, віддаючи Русь Москалеви під опіку. Від того часу руский народ до нинїшних часів і на дальше проклинав і буде проклинати нерозумного Богдана:

„Ой Богдане, Богданочку,
Ти, преславний гетьмане!
На що сь продав Україну,
Та Москалям поганим?!“

Но московскі царі не додержували договору, котрий обезпечував повну свободу самоуправи Руси. Зараз по смерти Хмельницкого зачали насилати на Русь московских чиновників, щоби обмежити єї самоуправу. Та народ, предвиджуючи у Московщинї свою загибіль, чекав лише нагоди, щоби вибити-сь з під московского ярма і якраз лучила сь добра спосібність у війнї польско-шведско-московскій. Під проводом гетьмана Мазепи злучив ся з шведским військом, думаючи тим способом виборости собі независимість. Та через зраду старшин козацких замане них обіцянками москалїв, котрі потягнули зі собою богато козацтва на їх сторону, сила руского та шведского війска не була достаточною, щоби устояти перед Московщиною — і в одній головній битві під Полтавою були нею розбиті. Гетьман Мазепа спас ся утечею в Туреччину, де хотїв шукати помочи у турецкого султана, але смерть заскочила его предвчасно та не дала ему здійснити его сьвітлі наміри.

Московскі царі рішили тепер за всяку цїну знищити руский народ; стали що раз більше насилати свої війска та всяких сатрапів, панів, що забирали силоміць добра козацких старшин і селян а їх самих замінювали в невільників-кріпаків. Однак й то не могло знищити Русинів, котрі мимо гнету все почували себе Русинами — народом руским. Тодї московскі царі взяли ся на хитрість і, щоби затерти ріжницю перед сьвітом та Русинами і Москалями, приказали Москалям називати себе урядово „Россиянами“ свою-ж державу „русскою“ а радше себе „Велико-Россами“ а Русинів „Мало-Россами“ себто причіпкою „Велико-Россів“. Та наш руский народ і тим не дав себе обманути. Коли Москалї назвали себе „Русинами“, щоб тим лекше могли руский народ перемосковщувати, той-же, хоч з болем серця, предвиджуючи ще гірше першого перемосковщене, мусїв занехати стару назву „Русь“, „руский“ а приняти нову „Україна“, „Українець“, „Український“. Від того часу нарід руский не називав себе більше „руским“ але „українським“ а назву „Русин“, „руский“, уважав тілько, що „Москаль“, „московский“. А колий така штука не могла змосковщити Русинів, почали царі московскі відбирати природні їх права і так тираньским, царским указом 1867 р. заборонено по руськи писати, читати а натомість по московски, думаючи тим дальше доходити мети. Та дарма! Можлаво було їм забрати силою назву „Русь“ та заборонити письменьство, але мови, історичної минувшости і народного почутя нїхто не є в силї забрати. То-ж нехай аґенти московскі забудуть за „великолїпну українську шибеницю“, бо она має дуже дорого коштувати, тому що єї пробували будувати Ляхи і Москалї віками та не могли збудувати.

Порозуміли? Так отже від тепер чей будете знати, що не один а два народи: „Русини-Москалї“ та „Русини Українцї“ з окремішною лїтературою і історією минувшости. Та чей же один нарід не може мати дві історії і дві лїтературні мови. То-ж добре розважте. Сли у вас є ще хоть крихітка любови до свого, віками поневоленого народа руського так і вислучіть ся разом з ним до борби против его винародовленя.

І хто ж, ґаспадіне, зрадник сьв. Руси-України, аґенти московскі від О. Р. Б. чи урядники від „Союза“? За ким промовляє история минувшости? Чи не О. Р. Б. та его орґан „Правда“ (дійсно повинна ся ґазета мати назву „Лож“) є правдивим, польским проектом „на знищене сьв. Руси?“

Ви мене відсилаєте до старокраєвих ґазет „русскіх“, з котрих би я мав черпати історичну правду та подвиги наших, українських патріотів.

В тих ґазетах нема нїчого поступового та наукового згідно з 20 им столїтем а самі пашквілї та москвофільство. Дальше запитую-сь Вас, о скілько поступили „твердорусскії“ в здобутках народних у австрийского правительства, чи хоч яку одну ґімназию виборсли, старають ся відлучити східну Галичину від західної та виборoти собі хоч права рускі на львівскім університетї. Нї того всего й не думають власними силами здобувати а всюди де лиш можуть киринять та спинюють просьвіту, підчас коли Русини Українцї здобувають одно по другім а як виборять незадовго свою автономію, тодї усяка плюгава, московска погань завчасу ме утїкати в „Расею“, щоби оминути заплату Русинів-Українців, а що „Расея“, побачивши своїх аґентів без жадного висліду заплачені роботи, буде строго „кавнити“ їх за марне, безкорисне видане рублїв а тодї западись „сьвіте кацапський“!

Пишу се з любови до вітчини та з власного досьвіду і переконаня, котрого не зміню до гробової дошки за жадну цїну, позаяк мержу сь відступниками, котрих маємо за богато а закута віковими кайданами Мати-Русь взиває всїх, своїх, вірних синів, стану ти в єї защиту.

Андрій Задорожний.

ВСТУПАЙТЕ ДО РУС. НАР. СОЮЗА.

КАЛЄНДАРІ
на рік 1908,
видані Р. Н. Союзом
Цїна книгарска для нечленів виносить **35 цент.**
R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson Str.,
New York, N. Y.

THE DERBY SAVING'S BANK
DERBY, CONN.
Інкорпорований 1846.
Депозитів $4,152,296.61
Надвишка $457,379.00
Має 9153 депозитів.
Влозичає малі підручні банки своїм депозиторам.
Депозити вложені на або перед 10-им кождого місяця приносять процент як за повний місяць.
Позички удїлені на Real Estate колектує в долини. 37—10

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК
в Шенандорі, Па.
Капітал $100.000.00
Надвишка 150.000.00
Нерозділені зиски 22.437.34
Депозити около 1.000.000.00
Банк сей має найбільшу надвишку зі всїх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав переховує в нїм свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополудни.
Принимає вклади від доляра почавши.
Хто хоче, аби его гроші приносили процент, нехай їх вложить до
Першого Народного Банку в Шенандоа, Па.

UNION
Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackavana Ave.
SCRANTON, PA.
Найлїпше місце, де можна купити шіфкарту до старого краю, як також переслати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по таній цїнї.
Даємо також позички на морґіч. 42

Frank Posluszny
Готельник
Найлїпші тутешні і імпортовані напитки.
Пиво довозить до дому, не треба носити на плечах.
Телефони:
Bell 39—J Hemlock
P. & A. 41 South
H 56
1109 Carson St.
PITTSBURG, PA.

Книжки

які можна дістати в складі книжок „Свободи“:

Америка .....15 ц.
Ангил та пустельник і т. і. ..15 ц.
Біблія велика .....2 дол.
Борба кляс і чому робітники орґанізують ся .....15 ц.
В Старім і Новім краю....25 ц.
Гріхи мілїонерів і т. п. С. 7..15 ц.
Дещо з історії. православної місії в Америцї .....10 ц.
Дещо про зьвірята .....30 ц.
Дві левади і т. п. С. 5. .....15 ц.
Дорога любови, то Божа дорога. С. 6 .....15 ц.
Драгоманів .....25 ц.
Еміґрант ..... 15 ц.
Жовнїр .....10 ц
Журавлї .....10 ц.
Житє Ісуса Христа ....1.50 дол.
Житє зарібки, орґанізації і т. п. в С-ол. державах.....15 ц.
Земельне питан .....15 ц.
Зуб за зуб .....10 ц.
Казки про Жидів .....15 ц.
Історія Руси з образками ..10 ц.
Капітал і праця .....15 ц.
Книжка Рахункова .....50 ц.
Марія .....10 ц.
Многострадальний народ, огляд історії українського народу .....20 ц.
Наверненний Грішник .....20 ц.
Народний рух австро-угорских Русинів .....15 ц.
Новий Завіт .....4 дол.
Образки і загадки .....10 ц.
Оповіданя .....15 ц.
Оповід. про заздрих богів.10 ц.
Про відступників від рос. православія .....10 ц.
Про нутро землї .....25 ц.
Підземні скарби .....25 ц.
Помяник померших душ 10 ц.
Покуса .....10 ц.
Псалтир .....1 дол.
Релїґійні вірованя старинних народів ..... 20 ц.
Розмова Поляка з Русином 10 ц
Смерть .....10 ц.
Стародавні казки та оповіданя ..... 15 ц.
Степові люде .....15 ц.
Страйк ..... .20 ц.
Стріляй на смерть, робітнича драма..... 15 ц.
Унїя в Америцї .....20 ц.
Хто з чого жиє .....15 ц.
Які то є люди на земли, з 20 образками ..... 50 ц.
Як мужик ходив до царя правди шукати .....15 ц.
Через кордон ..... 15 ц.
Якої нам треба науки .....5 ц
Руско-анґлїйский тлумач ..60 ц
Польско-анґлїйский тлумачбо ц
Коляди .....15 ц

Молитвенники в красній оправі

Бог Надежда моя .....2.50 дол.
Хлїб Душі .....2.50 „
Druh Duszi .....1.50 „
Druh Duszi (в звич. опр.) .75 ц.
Молитвенник малий ...1.50 дол.
Вінець ..... 1 50 „
Зборник .....2.30 „

Також можна дістати:

Книжочки колекторскі церковні .....10 ц.
Книжочки Братскі .....10 ц.
Метрики хрещеня .....3 ц.
Метрики шлюбні .....3 ц.
Метрики смерти ..... 3 ц.

Пишіть на адресу:

Swoboda,
184 Hudson Str., New York, N. Y.

$3·50. Рідка спосібність! Ми закупили за готівку цїлий фабричний запас сих годинок за дуже низьку цїну. Сї годинки були продавані по 15·00 дол., однак ми тепер продаємо їх по 3·50 дол. Мають на 20 лїт тревалу позолочувану коверту. Годинки суть мужескі або дамскі, ґварантовані на 20 лїт і висаджувані цїнними камінями. Показують час як найдокладнїйше і тому суть поручені усїм тим людям, котрі працюють прим. при зелїзницях. Таку годинку висилаємо за одержанєм 3·50 дол. або посилаємо через експрес на C. O. D. 3·50 дол. і оплата експресу уповажнює кождого до виключної власности годинки. Оглянути єї можна що перед заплатою. ДАРОМ гарний позолочуваний годинник з брельоком до кождої годинки. Пишіть докладний адрес: R. A. FRETER & Co. 52 Dearborn Str. Chicago, Ill. (9—21)

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ПОЗІР! ПОЗІР!

Звертаємо увагу усіх Вп. Родимців що одинокими управненим до пересалки гроший на стейт Конпектікот є

ГАВРИЇЛ ДЗЯДИК,
130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотарем публичним і має кавцію в стейті в сумі 10.000 долярів.

У всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажи і т. д. Полагоджує справи військові як увільнення від асентерунку, контролї, вправ і т. и. Продає шифкарти на всї лінії корабельні. Міняє і пересилає гроші до всїх країв.

Тому, Родимці, проч з чужими а удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn

Одинокий руский адвокат і нотар на цїлу Америку
Доктор прав
ЮЛІЯН ЧУПКА
Конзулярний комісар.
Полагоджує всї справи в Галичинї Процеса спадкові і ґрунтові. Відбере гроші від довжників. Справи військові Спорядиує контракти, повномочія і всї инші документи. Перепроваджує інтабуляції і всї вписи гіпотечні. 2—
3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA
Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D.
P. O Box 372. WILKES-BARRE, PA.

Для хорих.

В всяких Ваших слабостях удавайтесь до свого, а не чужого. У мене дістанете лїків на всї Ваші слабости.

Зіля на біль грудий	25 цит.
Вода на очи	50 „
Масть на рани	29 „
Медицина на зуби	10 „
Кроплї жолудкові	25 „
Медицина на біль голови	25 „
[illegible] „ ма сверблене тїла	50 „
Мед. против жіночих недуг	50 „
Мед. на ревматизм	100 „
Мед. на біль крижий	50 „

Який лїк не є вимінений, достарчує ся на жадане.

Проби медицини даром Не встидайте ся тілько напишіть що Вам бракує а дістанете і лїкарство і пораду. Гроші засилати вижше долярa в почтових марках, а вижше на моні ордер або в реджистрованім листї. Адресуйте:

TEODOR REVAK -15
P. O. Box 348 Desloge Mo.

Dr. E. J. LARKIN
Дентист. 40-08
Офіс отворений від 7-ої рано до 8 ої пополуд. В недїлї від 10-ої год. рано до 12 полуд.
24 Elizab th Street, Derby, Conn
ВСЇ РОБОТИ ҐВАРАНТУЮТЬ СЯ.
Офіс коло Derby Gas Company.

K. G. CIESLAK,
ФОТОГРАФ. 7-8
Сли хочете з малої фотографії зробити великий портрет, то пришліть менї малу фотографію, а я Вам з неї зроблю таку велику як лиш хочете.
2737 PENN AVE.,
12th & CARSON STS. S. S.
PITTSBURG, PA.
710 BRADDOCK AVE.
BRADDOCK, PA.

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.
Капітал $50.000.00. Надвишка нерозділені зиски $93.000.00
Заснований 1864 року.
Найстарший Народний Банк в Скулкил Кавнті.
Провадить загальний банковий бизнес. Видає міжнародні мові ордери, драфти і пересилає гроші до всїх частий сьвіта Позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послїдних 5 лїт і виносять тепер около $500.000.00.
Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
Можна его бачити в офисї:
від 8 ої до 10-ої год. рано,
від 2 ої до 4-ої попол.,
від 7-ої до 10-ої вечер.
Old P'hone 1269—B

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІКАР.
Лічить всїлякі хороби, жіночі, мужескі і діточі — совістно.
Вилїчене, если можливе, ґарантує.
Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополудни,
від 7 до 9 вечер.
28. 15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA.

HOWARD ALBERT,
Аптикар.
Продає всїлякі лїки по найнизших цїнах. Лїки Севери.
ЛАНСФОРД, ПА. 20

Harry E. Paul.
Робить камінні нагробники, хрести, памятники.
Рік Пайн і Маркет улиць,
ПОРТ КАРБОН, ПА. 20

ДОКТОР ШТАИН.
Приймає: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді 7 до 9 вечер.
6 E. Oak St., Шенандоа, Па. 20

Стефан Рябець
має у себе найлїпші напитки, циґари і папіроси. Має також добре заряджену ґросерню.
— СПРОБУЙТЕ! —
Mahanoy Plane, Pa.

GERMAN SAVINGS & DEPOSIT BANK
Капітал і Надвишка $700.000.00
Депозити 4.700.000.00
Пересилає також гроші до краю, продає шифкарти, виробляє контракти, полагоджує справи військові, а від вложених гроший платить 4 процент.
Банк сей затверджений ґоверпером стейту.
Розмовитесь в нїм по руски.
30 пог 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

РУСИНИ! Сли хочете дістати добру і тану домовину і щоби похорон виносив Вас як найтаньше, удайтесь до:
JOSEPH COLWELL,
180 MAIN STREET,
DERBY, CONN.
Telephone Calls Office 52—2.
,, ,, House 18—2.
А подякуєте і пізнаєте чесного чоловіка.

Той золотий зиґарок даром

красний, окладинки з обох сторін, гарно виробленї, в осередку дорогі камені, як також тримає добре час. Зиґармстри в сторі цінять его $23.00 Ґварантований на 20 лїт.

Ми хочемо пару людей в кождім місті **помочи нам адвертайзмувати** наші доброго ґатунку файки і цигаретовий тютюн, ґатунок до якого билисте звиклї курити в Европі, і котрий Ви любите.

Ми пішлемо Вам за $6.00 вартости нашого тютюту, всякого рода, Австрийского, Босняньского, Російского, Турецкого і Герцеґовіньского. Скоро отримаєте наш тютюн дайте знати і спробовати своїм приятелям, а они охочо розкуплять всьо від Вас і певно всї схотять щобисьте заоддерували більше про них. Богато наших помічників в адвертайзмованю, пишуть нам що розпродають за 6 дол. наш тютюн скоро го дістануть.

Дайте Вашим приятелям нашу адресу так, щоб знали где купити в пришлости того тютюну. За тую услугу від Вас дамо Вам наш гарний 23 дол. золотий годинник задармо.

Памятайте що гроші будуть звернені будь котрому костумерови если буде незадоволений.

Пришлїть нам наперед 50 цнт. почтовими марками решту 5.50 дол заплатите C. O. D. в Вашім експресовім офісї при одбераню пакунку. **Зиґарок і тютюн буде в тім самім пакунку.** Посиламе з позволенем оглянути закім заплатите.

Єсли пришлете нам цїлу суму т. є. 6 долярів з гори через Money-Order або в реджістрованім листї, ми Вам пішлемо яко **осібну премію** зовсїм даром, гарний золотий ланцушок вартости 2.50 дол.

Особи. замавляючі з Канади мусять надсилати цїлу належитість з гори враз з замовленем. Ви не потребуєте побоюватись посилаючи нам наперед гроші, понеже ми єсьмо відвічальною фірмою і робимо так як і говоримо т. є. кождому незадоволеному гроші звертаємо.

Ся оказія буде за короткий час, тож ордеруйте сейчас.

Адрес: **European Tobacco Co.**
DEP. 51. 33 LEONARD STR. NEW YORK

ТОВАРИСТВО ТОРГОВЕЛЬНО ПРОМИСЛОВЕ
„Сокільский Базар"
стоваришене зареєстроване з обмеж. порукою у Львові.
Вписове 2 кор. Удїл 25 кор. Стопа процентова від вкладок 5 пр.
ПРОДАЄ:
Вишивані сорочки від 2—5 долярів Вишивані обруси 10 20 дол. Ланцушки з пацьорків по 1 і 2 дол. Пояси з пацьорків від 2—5 дол. Гуцульскі киптарі від 5-10 дол. Гуцульскі фартухи від 1-5 дол. **Козацкий мундур** від 25-100 дол. **Сокільский мундур** від 12-20 дол. **Козацкі шапки** від 1-2 дол. Гуцульскі вироби з дерева зибивані пацьорками, як тарелї, пушки, коробки — цїни ріжні. Портрети крейдкові з фотоґрафії по 3 доляри. **Переписні картки українські окрашені вишивками**, Сьвяточні і інші по 2 центи. Картки з гербом України Лев і св. Михайла по 4 цит. Такі самі портрети по 20 цнт. Портрети Шевченка Хмельницкого і инші в рамах по 10 дол. **Українські моноґрами до гафту ціла книжка 345 моноґрамів 3 дол. Книжки до вишиваня доляр і пів.**
Замовлені річи висилаємо зараз, на порто належить прислати: За посилку 5 Кґ. платить ся 1 дол. Русини! жадайте від купців наших товарів. Льокуйте гроші на ощадність в нашім Тов.
Дирекция Тов. Сокільский Базар у Львові ул. Руска Ч. 20. 47-15

At Every Meal

При кождім їдженю потребуєте доброї пахучої кави. Можете завсїгди мати добру каву і бути певними доброго єї запаху, если ужиєте

Правдив. франкової домішки

Она робить каву добрим здоровим напитком і не лише улїпшає єї запах і смак, але також нищить всякі єї злі наслїдки.

Повиж сотки лїт **Франкової домішки** уживали найлїпші европейскі кухарі, а тепер можна єї набути також і в Америцї, де питають за нею щораз більше.

Єсли не уживалисьте єї ще, то запитайте про нею свого ґросерника. Мляпок від кави на кождій пачці єсть нашим знаком охоронним. Єсли дістанете таку, будьте певні, що маєте правдиву.

HEINRICH FRANCK SOEHNE & CO.
Американьска філїя: FLUSHING, N. Y. 6

БАНК РУСКИХ ЕМІГРАНТІВ

Заінкорпорований в Стейті Ню Джерзі. Капітал 50.000.00 д.

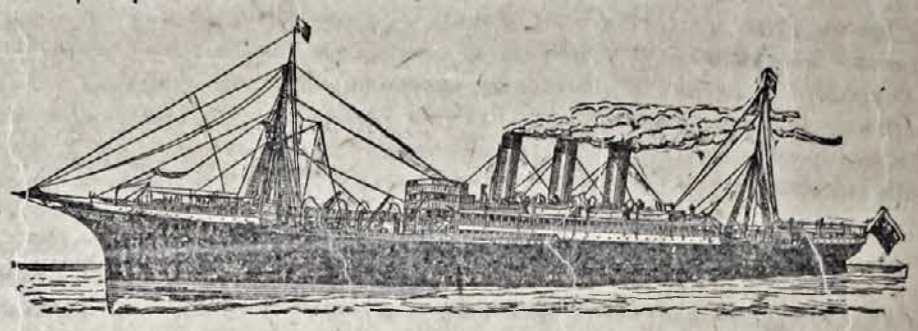

184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей полагоджує слїдуючі справи:

1) **Пересилає гроші** до всїх країв і держав сьвіта по цїнах можливо найтаньших і як найскорше.

2) **Продає шифкарти** на ріжні лїнії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цїнах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Ню Йорку.

3) **Виробляє повновласти**, контракти купна і продажи заосмотрені підписом конзуля; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалї перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звісних старокраєвих нотарів і адвокатів.

4) **Полагоджує справи військові**, як: увільнене від асентирунку, військової контролї, увільнене від вправ і т. и.

5) **Виробляє пашпорти** для ситизенів виїзджаючих до краю.

6) **Дає поради в процесах** против компаній в разї калїцтва, смерти, невиплачення пенсиї і в других правних американьских справах.

7) **Міняє гроші** — старокраєві на американьскі і американьскі на краєві після біжучого курсу.

Кромі сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїзджають до Ню Йорку а не суть обзнакомлені з містом. Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американьских і краєвих банків.

Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміґраційний Дім в Америцї.

З поважанем

Дирекция: Г. Дзядик предс., А. Савка місто-предс., Х. Кирчів кас., С. Яловский секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

HERMAN SCHULTZ.
Контрактор і будівничий.
Всї роботи полагоджує сей час і точно, як також подає цїни на всїлякого рода роботи. 36
АДРЕС:
Housatonic Ave., Derby, Conn.

ВИРОБИ БРАЦКІ

машлї, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

Цїнник і пробки висилає даром

Можете писати до нас по руски, словеньски або польски.

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

MERCHANTS NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.
Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.
Депозити вище пів міліона долярів.
Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею тогож уряду.
Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в якім містить ся почта.
Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі долярів проценту своїм костумерам, котрі мають в нїм свої гроші.
Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank на розї улиць Мейн і Лойд, Shenandoah Pa.

Оден з найбільших броварів в Америцї.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити. | Голова від него нїколи не болить, бо єсть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

TELEPHONE 2085 ORCHARD.

ІЛІЯ РОЗЕНТАЛЬ
РУСКИЙ АДВОКАТ
404 GRAND St. NEW YORK.